

JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo
Skupština Društva

22-12-2023

OR-45943-6/2023

Predmet: Dostava Izvještaja o reviziji polugodišnjeg obračuna za 2023. godinu u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo

Poštovani,

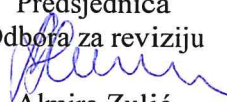
Na 90. sjednici Odbora za reviziju, održanoj dana 18.12.2023. godine, usvojen je Izvještaj o reviziji polugodišnjeg obračuna za 2023. godinu u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo.

Navedeni materijal Vam dostavljamo u prilogu.

S poštovanjem,

Prilog: Kao u tekstu

Predsjednica
Odbora za reviziju

Almira Zulić

Dostavljeno:

- 10
- 11
- a/a

44 100 2243072
44 126 2243072
44 764 2243072

Vilsonovo šetalište 15, 71000 Sarajevo, BiH

Reg. broj: UF/I-392/04 Kantonalni sud Sarajevo
Porezni broj: 4200225150005, PDV broj: 200225150005
3389002208746755 - UniCredit banka d.d. Mostar
1549212003366506 - Intesa SanPaolo banka d.d. BiH Sarajevo
1610000005160023 - Raiffeisen Bank d.d. BiH Sarajevo
1990490176075902 - Sparkasse Bank d.d. BiH Sarajevo
1401011110000812 - ASA Banka Naša i snažna d.d. Sarajevo
www.epbih.ba

Podružnice Društva:

Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica, J. Černija 1
Termoelektrana «Kakanj», Kakanj, Čatići
Termoelektrana «Tuzla», Tuzla, 21. aprila 4
«Elektrodistribucija», Bihać, Bosanska 25
«Elektrodistribucija», Mostar, Adema Buća 34
«Elektrodistribucija», Sarajevo, Zmaja od Bosne 49
«Elektrodistribucija», Tuzla, Rudarska 38
«Elektrodistribucija», Travnik, Šumeće 182a
«Elektrodistribucija», Zenica, Safvet bega Bašagića 6

**JP ELEKTROPRIVREDA BIH D.D. - SARAJEVO
ODBOR ZA REVIZIJU**

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

**INTERNA REVIZIJA POLUGODIŠNJEG OBRAČUNA ZA 2023. GODINU
U JP ELEKTROPRIVREDA BIH D.D. - SARAJEVO**

Sarajevo, decembar 2023. godine

SADRŽAJ

Pojmovnik (Objašnjenje pojmova i skraćenica korištenih u revizorskom izvještaju)	2
I UVOD	3
II PREDMET, CILJ, OBIM I OGRANIČENJA REVIZIJE	3
III POLAZNE INFORMACIJE O REVIDIRANOM SUBJEKTU I PODRUČJU KOJE SE REVIDIRA	4
III.1 OSNOVNE INFORMACIJE O REVIDIRANOM SUBJEKTU	4
III.2 OSVRT NA PRETHODNE REVIZIJE	4
III.3 PRAVNI OKVIR I NORMATIVNA USKLAĐENOST	5
III.4 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O FUNKCIONISANJU SISTEMA FINANSIJSKOG UPRAVLJANJA I KONTROLE	6
III.5 JAVNE NABAVKE	6
III.6 VANJSKA REVIZIJA I INSPEKCIJSKI ORGANI	7
III.7 KORPORATIVNE AKTIVNOSTI	9
IV POLUGODIŠNJI OBRAČUN ZA 2023. GODINU	13
IV.1 POPIS IMOVINE I OBAVEZA	13
IV.2 INDIKATORI POSLOVANJA (ZAKON O FINANSIJSKOM POSLOVANJU)	13
IV.3 SAČINJAVANJE POLUGODIŠNJEG OBRAČUNA	14
V KLJUČNE INFORMACIJE IZ POLUGODIŠNJEG OBRAČUNA	19
VI ZAKLJUČAK	55

Pojmovnik (Objašnjenje pojmova i skraćenica korištenih u revizorskom izvještaju)

BS – Bilans stanja

BU – Bilans uspjeha

Društvo - JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo

FIA – Finansijsko informatička agencija

FNE – fotonaponska elektrana

IPO – imovinsko-pravni odnosi

IOS – Izvod otvorenih stavki

JP EP BIH – JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo

Komisija za VP – Komisija za vrijednosne papire FBiH

MHE – mala hidroelektrana

MRS – Međunarodni računovodstveni standardi

MSFI – Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja

ODS – Operator distributivnog sistema

Podružnica – Organizaciona jedinica (ED Bihac, ED Sarajevo, ED Mostar, ED Tuzla, ED Zenica, ED Travnik, TE Tuzla, TE Kakanj, HE na Neretvi)

Pravilnik o RiRP – Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama

SAP – (Systems Applications and Products - sistem, aplikacije i proces) poslovni informacioni sistem

SAP-FMIS – Informacioni sistem za upravljanje finansijama

TE – Termoelektrana

UIO – Uprava za indirektno oporezivanje

VD – Vladajuće Društvo

Zakon o RiR – Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH

ZD – Zavisno društvo

I UVOD

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o javnim preduzećima, Statutom Društva i Kodeksom korporativnog upravljanja, a na osnovu Izvještaja o internoj reviziji polugodišnjeg obračuna za 2023. godinu u JP EP BiH, sačinjenog od strane Odjela za internu reviziju, Odbor za reviziju je obavio reviziju polugodišnjeg obračuna za 2023. godinu u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo.

Revizijske aktivnosti obavljene su u periodu oktobar - novembar 2023. godine.

Ovaj Izvještaj je sačinjen samo za potrebe Društva i njegovih organa u skladu sa Statutom Društva. Pojediniosti se mogu dati na raspolaganje određenim vanjskim agencijama, uključujući i vanjske revizore, ali inače izvještaj ne treba citirati niti spominjati, u cjelini ili dijelovima, bez prethodne saglasnosti. Ne prihvaćamo nikakvu odgovornost prema trećim licima, jer izvještaj nije sačinjen niti namijenjen za bilo kakvu drugu svrhu.

II PREDMET, CILJ, OBIM I OGRANIČENJA REVIZIJE

Predmet/područje revizije su obrasci OEI-PD po polugodišnjem obračunu u JP EP BiH za 2023. godinu, koje je Društvo dostavilo Komisiji za VP.

Ciljevi revizije

Glavni cilj revizije je provjeriti da li podaci u obrascima koji se dostavljaju Komisiji za VP na dan 30.06.2023. godine pružaju pouzdane i vjerodostojne informacije o rezultatima finansijskih operacija i finansijskim pozicijama na dan 30.06.2023. godine, te da li su isti sačinjeni u skladu sa Pravilnikom o objavljivanju informacija i izvještavanju na tržištu vrijednosnih papira. U mjeri u kojoj to bude moguće internom revizijom ćemo provjeriti jesu li poslovne transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima i da li postoji adekvatna računovodstvena dokumentacija.

Kontrolni ciljevi

U cilju ocjene sistema internih kontola utvrđeni su kontrolni ciljevi kako slijedi:

- Osigurati da su podaci u OEI-PD obrascima odgovaraju bruto bilansu Društva na dan 30.06.2023. godine
- Osigurati da postoji adekvatna računovodstvena dokumentacija.

Obim revizije

Revizija po polugodišnjem obračunu za 2023. godinu je obavljena na nivou Društva, što znači da su istom obuhvaćene Direkcija i sve podružnice Društva. U cilju prikupljanja revizijskih dokaza i razumijevanja područja, koje je bilo predmet revizije, pored prikupljanja i pregleda dokumenata, obavili smo razgovore i imali komunikaciju sa odgovornim licima u Ekonomskim poslovima u Direkciji, Kapitalnim investicijama, Sektoru za pravne poslove Direkcije, Službama za finansije i računovodstvo u podružnicama, i drugim relevantnim službama.

Ograničenja revizije

Zbog ograničenja vremena i resursa, revizijom nismo obuhvatili sve aspekte predmetne oblasti. Postoji mogućnost da neke materijalno značajne greške nisu otkrivene. Pitanja koja se obrađuju u ovom izvještaju su samo ona pitanja koja smo uočili u toku obavljanja interne revizije, te ne predstavljaju nužno sveobuhvatan Izvještaj koji uključuje sve slabosti koje eventualno postoje ili sva poboljšanja koja bi eventualno mogla biti potrebna.

Skrećemo pažnju da ova revizija ne predstavlja reviziju finansijskih izvještaja Društva, te ne podrazumijeva izražavanje mišljenja o fer i istinitosti finansijskih izvještaja za period koji se završava na dan 30.06.2023. godine, niti izražava mišljenje o finansijskom položaju Društva za navedeni period.

III POLAZNE INFORMACIJE O REVIDIRANOM SUBJEKTU I PODRUČJU KOJE SE REVIDIRA

III.1 OSNOVNE INFORMACIJE O REVIDIRANOM SUBJEKTU

JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo je otvoreno dioničko društvo. Osnovano je radi obavljanja elektroprivredne djelatnosti od posebnog društvenog interesa i upravljanja elektroenergetskim sistemom. Djelatnost Društva je proizvodnja i distribucija električne energije, snabdijevanje električnom energijom, trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije, izvoz i uvoz električne energije. Prema podacima iz Registra vrijednosnih papira u FBiH, vlasnici kapitala Društva su FBiH (90,3691%) i mali dioničari (9,6309%).

Odlukom objavljenom u Službenim novinama FBiH broj 4 od 26.01.2009. godine, Federacija Bosne i Hercegovine je udjele u rudnicima uglja u Federaciji Bosne i Hercegovine prenijela na JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo i to:

- RMU Abid Lolić d.o.o. Travnik – Bila,
- RMU Breza d.o.o. Breza,
- RMU Đurđevik d.o.o. Đurđevik,
- RU Gračanica d.o.o. Gornji Vakuf – Uskoplje,
- RMU Kakanj d.o.o. Kakanj,
- RU Kreka d.o.o. Tuzla,
- RMU Zenica d.o.o. Zenica.

Društvo ima većinske udjele u pravnim licima:

- Eldis Tehnika d.o.o. Sarajevo – 100% vlasništvo,
- Hotel Makarska d.o.o. Makarska, Republika Hrvatska – 100% vlasništvo,
- GEOLP d.o.o. Kakanj – 100% vlasništvo,
- MiOD d.o.o. Tuzla - 100 % vlasništvo,
- TTU energetik d.o.o. Tuzla – 80% vlasništvo,
- Iskraemeco d.o.o. Sarajevo – 57,51% vlasništvo.

Osnovne djelatnosti koje obavlja Društvo su proizvodnja električne energije, distribucija električne energije, snabdijevanje električnom energijom, trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije.

III.2 OSVRT NA PRETHODNE REVIZIJE

Odbor za reviziju je putem Odjela za internu reviziju u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo obavio dvadesetjednu (21) reviziju finansijskih izvještaja. Odbor za reviziju, putem Follow Up aktivnosti, prati tokom godine realizaciju do sada datih preporuka. U martu 2023. godine, Odjel za internu reviziju je sačinio *Izvještaj o praćenju postignutog napretka u realizaciji preporuka interne revizije.*

U nastavku navodimo preporuke date u revizijama finansijskih izvještaja i revizijama popisa, kao i drugim revizijama koje se odnose na iznose iskazane u godišnjem obračunu, a čija je realizacija bila u toku na dan sačinjavanja ovog Izvještaja.

1. *Nastaviti sa aktivnostima na rješavanju imovinsko-pravnih odnosa za cjelokupnu imovinu, obezbijediti valjanu dokumentaciju i izvršiti usklađivanje knjigovodstvenih evidencija Društva sa zemljišnim knjigama po katastarskim česticama, nazivima i površinama. (Prioritet B)*
2. *U cilju poboljšanja procesa popisa imovine, realizovati aktivnosti na usaglašavanju stanja na terenu sa podacima u Glavnoj knjizi. Sve izmjene u bazi elektroenergetskih objekata dokumentovati i dokumentaciju blagovremeno dostavljati službi računovodstva na knjiženje. (Prioritet B)*
3. *Dopuniti i vršiti ažuriranje podataka u bazi IPO za sve djelatnosti i organizacione dijelove Društva pri čemu je SAP broj imovine veza baze IPO sa ostalim navedenim evidencijama. (Prioritet B)*

III.3 PRAVNI OKVIR I NORMATIVNA USKLAĐENOST

Zakonski okvir

Zakonski propisi, računovodstveni standardi i drugi akti i propisi koji se primjenjuju na teritoriji FBiH, a koji se odnose na predmet revizije su:

- Zakon o javnim preduzećima u FBiH (Sl. novine FBiH broj 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12),
- Zakon o privrednim društvima (Sl. novine FBiH broj 81/15 i 75/21),
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH (Sl. novine FBiH broj 15/21),
- Zakon o finansijskom poslovanju (Sl. novine FBiH 48/16),
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru FBiH (Sl. novine FBiH 47/08 i 101/16),
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH (Sl. novine FBiH broj 38/16),
- Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH (Sl. novine FBiH broj 06/17),
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva (Sl. novine FBiH broj 81/21) u primjeni od 01.01.2022. godine,
- Pravilnik o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva (Sl. novine FBiH broj 81/21 i 102/22),
- Pravilnik o konsolidovanim finansijskim izvještajima za privredna društva (Sl. novine FBiH broj 81/21),
- Zakon o tržištu vrijednosnih papira (Sl. novine FBiH broj 85/08, 109/12, 86/15 i 25/17),
- Pravilnik o objavljivanju informacija i izvještavanja na tržištu vrijednosnih papira (Sl. novine FBiH broj 99/22),
- Međunarodni računovodstveni standardi (MRS),
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI),
- Uputstva, objašnjenja, smjernice i načela koje donosi IFAC i IASB,
- Ostali zakonski i drugi propisi.

Interni akti Društva

Interni akti Društva koji se odnose na predmet revizije su:

- Statut broj SD-5211/16-38/2. od 29.03.2016. godine, izmjene i dopune broj SD-18295/18-51/5. od 19.07.2018. godine, izmjene i dopune broj SD-31793/20-66-/2. od 07.12.2020. godine, Statut

broj NO – 2190/21-41./2. od 25.01.2021. godine (prečišćen tekst) i Statut o dopuni Statuta broj SD-20745/21-70./6. od 30.07.2021. godine.

- Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo broj: NO-9075-1/22-80./4. od 31.03.2022. godine i Pravilnik o dopuni Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo broj NO-14333/23-102./4. od 25.04.2023. godine (u nastavku *Pravilnik o računovodstvu*),
- Uputstvo za primjenu Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama JP EP BiH d.d. – Sarajevo broj: U-01-3325/16-32./17 (u daljem tekstu *Uputstvo za umanjenje vrijednosti zaliha*),
- Uputstvo o utvrđivanju, praćenju i vođenju potraživanja po osnovu isporučene električne energije, neovlaštene i neregistrovane potrošnje električne energije, ostalih dobara i usluga i zateznih kamata u JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo, broj U-01-2210/18-145/8 od 30.01.2018. godine (u nastavku *Uputstvo o potraživanjima*),
- Uputstvo za primjenu člana 85. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo (važniji rezervni dijelovi) broj U-01-2210/18-145./13., u daljem tekstu *Uputstvo o važnijim rezervnim dijelovima*,
- Uputstvo za evidentiranje poslovnih promjena u vezi nabavke i utroška uglja i zavisnih troškova uglja u računovodstvenim evidencijama broj broj U-01-38132/15-23./6. od 22.12.2015. godine (u daljem tekstu *Uputstvo za ugalj*),
- Odluka broj U-01-32591/10-143./7. od 22.12.2010. godine o primjeni MRS 37 u pravnim sporovima u kojima je JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo tužena (u daljem tekstu *Odluka o primjeni MRS 37*),
- Pravilnik o finansijskom poslovanju broj NO-32755/18-84/18. od 13.12.2018. godine,
- Uputstvo za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa u JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo, broj U-01-12577/19-240./5. od 23.04.2019. godine, Uputstvo o dopuni Uputstva za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa u JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo (u nastavku *Uputstvo za rješavanje IPO*).

III.4 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O FUNKCIONISANJU SISTEMA FINANSIJSKOG UPRAVLJANJA I KONTROLE

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli, Društvo je sačinilo Godišnji Izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu i isti, dopisom broj 01-10-2651-1/2023 od 25.01.2023. godine, dostavilo Federalnom Ministarstvu energije, rudarstva i industrije.

III.5 JAVNE NABAVKE

Društvo je obveznik primjene Zakona o javnim nabavkama i podzakonskih akata koji tretiraju ovu oblast. U revidiranom periodu, prema članu 35. Zakona o javnim preduzećima FBiH, Društvo je, putem petnaestodnevni i mjesečnih izvještaja o javnim nabavkama, izvjestilo organe Društva da je zaključeno 1.694 ugovora u ukupnom iznosu od 467.451.151 KM i to:

Vrsta postupka	Broj postupaka	Vrijednost zaključenih ugovora
Nabavka od zavisnih društava	32	250.142.603,03
Pregovarački bez objave	11	116.285.047,42
Otvoreni postupak	950	68.003.077,31
Pregovarački sa objavom	38	29.690.293,05
Konkurentski zahtjev	90	1.026.948,50

Vrsta postupka	Broj postupaka	Vrijednost zaključenih ugovora
Ugovori koji se dodjelju ju po posebnom režimu	12	744.009,32
Direktni sporazum	475	752.981,94
Izuzeće od primjene ZJN-a	86	806.190,46
	1.694	467.451.151

Uvidom u Izvještaj o poslovanju Društva za period I – VI 2023. godinu, koji je usvojen od strane Nadzornog odbora na 107. sjednici održanoj 26.07.2023. godine, zapazili smo da u istom **nisu navedeni podaci o realizaciji Plana nabavki u smislu koliko nabavki je realizovano u odnosu na Plan nabavki za 2023. godinu.**

III.6 VANJSKA REVIZIJA I INSPEKCIJSKI ORGANI

Nezavisni vanjski revizor

Dana 21.10.2022. godine zaključen je Ugovor br. 01-05-28078-1/22 između Društva i vanjskog revizora Grant Thornton d.o.o. Banja Luka, za usluge revizije finansijskih izvještaja za period 01.01.2022. do 31.12.2024. godine.

Dana 22.05.2023. godine, vanjski revizor je izdao Pojedinačne finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31.12.2022. godine i Izvještaj neovisnog revizora u kojem je dao pozitivno (nemodifikovano) mišljenje. U odnosu na prethodne periode, ovo je po prvi put da je Društvo, od nezavisnog vanjskog revizora, dobilo pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima.

Vanjski revizor je također naveo isticanje pitanja, bez kvalifikacije u mišljenju, gdje je naveo da vrijednost sudskih sporova u kojima je Društvo tužena strana iznosi 205.856 hiljada KM i da je Društvo rezervisalo iznos od 37.785 hiljada KM, te da je, prema izjavama Društva, rezervisanje izvršeno u skladu sa najboljom procjenom.

Ured za reviziju institucija u FBiH

Ured za reviziju institucija u FBiH je 28.09.2023. godine izdao konačan Izvještaj o finansijskoj reviziji za 2022. godinu, te dao sljedeća mišljenja:

- Mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima za 2022. godinu,
- Mišljenje s rezervom o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima Društva sa relevantnim zakonima i drugima propisima.

Osnovu za mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima za 2022. godinu čine sljedeće kvalifikacije::

- Društvo nije izvršilo ocjenu pokazatelja umanjenja vrijednosti ostalih nekretnina postrojenja i opreme u pripremi koja su iskazana u iznosu od najmanje 31.824.737 KM, na kojima nije bilo promjena u 2022. godini što nije u skladu sa MRS 36 *Umanjenje vrijednosti imovine*.
- Društvo nije angažovalo nezavisnog procjenitelja koji bi izvršio procjenu vrijednosti ulaganja u zavisna društva rudnike, te stoga Ured za reviziju ne može potvrditi vrijednost iskazanih ulaganja niti adekvatnost ispravke vrijednosti.

U Izvještaju Ureda za reviziju institucija u FBiH su istaknuta sljedeća pitanja:

- Društvo je na dan 31.12.2022. godine izvršilo rezervisanja za sudske sporove u ukupnom iznosu od 37.785.485 KM, iako vrijednost sudskih sporova koji se vode protiv Društva iznosi 205.855.908 KM.
- Društvo je odobravalo pozajmice zavisnim društvima rudnicima za finansiranje podsticajnih mjera sporazumnog prestanka ugovora o radu, finansiranje zaostalih obaveza za doprinose, finansiranje troškova prekvalifikacije radnika i ostalih troškova poslovanja, u ukupnom iznosu od 123.859.585 KM do dana 31.12.2022. godine. Društvo je izvršilo umanjeње vrijednosti potraživanja po osnovu navedenih pozajmica u iznosu od 10.934.753 KM.

Osnova za mišljenje s rezervom o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima Društva sa značajnim zakonima i drugima propisima čine sljedeće kvalifikacije:

- Društvo duži period nije realizovalo nabavke autohtone riblje mlađi/ribe za poribljavanje ribolovnih zona voda sliva rijeke Neretve, što je za posljedicu imalo da nije osigurano nesmetano poribljavanje kako nalaže Zakon o slatkovodnom ribarstvu. Društvo je usljed nerealizacije ovih nabavki u toku 2022. godine izvršilo isplatu na ime sudskog izvršenja u iznosu od 2.236.590 KM koja se odnosi na period od 2011. do 2015. godine.
- Nabavke roba, usluga i radova nisu vršene u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama jer su prilikom nabavki uglja prihvaćane ponude i zaključeni ugovori čija je vrijednost za 25.790.000 KM veća od njihovih procijenjenih vrijednosti. Također, vršene su izmjene uslova postavljenih tenderskom dokumentacijom kod nabavki usluga štampanja, kovertiranja i dostave računa za električnu energiju (12.866.799 KM) i nabavke isporuke i ugradnje parovoda u podružnici TE Tuzla (1.390.889 KM).

U Izvještaju Ureda za reviziju institucija u FBiH istaknuto je sljedeće.pitanje:

- *"Na poziciji investicija u toku iskazana su ulaganja u iznosu od 94.530.543 KM za izgradnju Bloka 7 Termoelektrane Tuzla, na osnovu Odluke Vlade FBiH od 8.3.2010. godine. Realizacija predmetnog Ugovora obustavljena je usljed obavještenja Izvođača o odustajanju podizvođača za isporuku turbine, kotla i generatora. S obzirom na to da Društvo i organi upravljanja ne pristaju na alternativna rješenja, da je do sada izvršeno ulaganje u iznosu od 94.530.543 KM, da je plaćen avans u iznosu od 211.917.603 KM i da se Društvo kreditno zadužilo kod stranih i domaćih banaka u ukupnom iznosu od 1.342.144.929 KM, te da su upućene tri opomene pred raskid ugovora, **skrećemo pažnju na potrebu hitnog rješavanja statusa ove investicije u skladu sa zaključenim ugovorom, čije odgađanje može prouzrokovati štetu i dodatne troškove za Društvo kao nosioca aktivnosti.**"*

Također, u Izvještaju Ureda za reviziju je (u dijelu praćenja primjene preporuka i analize preduzetih mjera) navedeno da od 14 preporuka koje su date u reviziji za 2020. godinu:

- 4 preporuke su realizovane,
- 7 preporuka je djelimično realizovano,
- 1 preporuka je nerealizovana, i
- za 2 preporuke nije vršena ocjena postupanja,

Inspekcijiski organi

U toku revidiranog perioda (I – VI 2023. godine), Društvo je bilo predmet kontrole od strane UIO. Izvršene su dvije informativne kontrole po kojima je UIO izdala zapisnike br. 04/4-1/II-17-1-UP-1-42-95-

0/23 od 17.04.2023. godine i 04/4-I/II-17-1-UP-1-42-137-1/12 od 15.06.2023. godine. **Navedenim kontrolama nisu utvrđene nepravilnosti.**

III.7 KORPORATIVNE AKTIVNOSTI

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima i *Statutom* organi Društva su: Skupština, Nadzorni odbor, Uprava (kao organi upravljanja) i Odbor za reviziju.

Statutom Društva definisane su nadležnosti organa Društva.

Skupština Društva

Skupštinu Društva čine dioničari.

Članom 62. *Statuta* određeno je da Skupština Društva, između ostalog, odlučuje o: usvajanju godišnjeg izvještaja Društva koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju, uključujući i konsolidovani finansijski izvještaj; izboru i razrješenju članova Nadzornog odbora pojedinačno; izboru i razrješenju članova Odbora za reviziju, na prijedlog Nadzornog odbora.

U toku revidiranog perioda (01.01.-30.06.2023. godine.) održana je jedna (redovna) sjednica Skupštine Društva (75. sjednica). Nakon revidiranog perioda, održane su još dvije (vanredne) sjednice Skupštine Društva (76 i 77. sjednica).

Na 75. sjednici Skupštine, održanoj dana 30.06.2023. godine, Skupština Društva **nije usvojila** Izvještaj o poslovanju Društva za 2022. godinu, koji uključuje finansijske izvještaje, izvještaje vanjskog revizora i Odbora za reviziju o reviziji finansijskih izvještaja, Izvještaj o radu Nadzornog odbora i Izvještaj o radu Odbora za reviziju.

Na istoj sjednici, Skupština Društva **nije usvojila** Odluku o raspodjeli dobiti za 2022. godinu

Na 76. (vanrednoj) sjednici Skupštine, održanoj dana 22.08.2023. godine, su između ostalog razmatrane i usvojene sljedeće odluke:

- Odluka o razrješenju članova Nadzornog odbora Društva, te
- Odluka o izboru i imenovanju članova Nadzornog odbora Društva.

Novi članovi Nadzornog odbora, imenovani ispred državnog kapitala, se imenuju na period od 23.08.2023. godine do okončanja konkursne procedure (naviše do tri mjeseca). Član Nadzornog odbora ispred privatnog kapitala imenuje se na mandatni period od četiri godine. Novi v.d. članovi Nadzornog odbora ispred državnog kapitala su:

- Ženja Ljubuškić,
- Damir Okanović,
- Vedran Kaser,
- Milenko Obad,
- Idham Kruško i
- Edin Hamzić.

Član Nadzornog odbora ispred privatnog kapitala je Ivan Gržić.

Dana 17.10.2023. održana je 77. (vanredna) skupština Društva, na kojoj su usvojene sljedeće odluke:

- Odluka o izmjenama Odluke o odobravanju sredstava za davanje pozajmica zavisnim društvima - rudnicima uglja, broj SD-31960/23-77./5. Ovom odlukom se odobrena sredstva za davanje pozajmica povećavaju na 200 miliona KM (sa dosadašnjih 125 miliona KM), rok za povrat će biti 120 mjeseci s uključenim grace periodom od 48 mjeseci, te rok za davanje pozajmica je najkasnije do 31.12.2024. godine.
- Odluka o izmjeni Odluke o pretvorbi uplaćenih a neopravdanih avansa zavisnim društvima – rudnicima uglja u dugoročne pozajmice, broj SD-31960/23-77./4. Ovom odlukom se rok za povrat pozajmica produžava, i isti će biti maksimalno 20 godina + 4 godine grace perioda, odnosno maksimalno 288 mjesečna perioda.
- Odluka o donošenju *Revidovanog plana poslovanja JP EP za period 2023. – 2025. godina u dijelu koji se odnosi na 2023. godinu*, broj SD-31960/23-77./3.

Sjednice skupština su sazivane u zakonskim rokovima, a obavijesti o održavanju skupštine su zajedno sa svim pripadajućim materijalima objavljivane u sredstvima informisanja (web stranica Društva, dnevne novine).

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor Društva čini sedam članova koje imenuje i razrješava Skupština Društva. Članom 76. *Statuta* određeno je da je Nadzorni odbor, između ostalog, nadležan da:

- nadzire poslovanje Društva,
- usvaja Izvještaj o poslovanju po polugodišnjem i godišnjem obračunu, sa bilansom stanja, bilansom uspjeha i izvještajem revizije,
- podnosi Skupštini godišnji izvještaj o poslovanju Društva koji obavezno uključuje izvještaj revizora, izvještaj o radu Nadzornog odbora i Odbora za reviziju, te Plan poslovanja za narednu poslovnu godinu,
- imenuje i razrješava članove Uprave Društva,
- vrši izbor kandidata za Odbor za reviziju i podnosi prijedlog za njihovo imenovanje Skupštini.

U revidiranom periodu, Nadzorni odbor je održao 7 sjednica na kojima su između ostalog, razmatrani i usvojeni:

- Odluka o usvajanju Elaborata o izvršenom popisu sredstava, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2022. godine,
- Odluka o usvajanju Izvještaja o poslovanju Društva za 2022. godinu,
- Pozitivno mišljenje o prijedlogu Uprave na raspodjelu dobiti ostvarene u 2022. godini,
- Odluka o nedavanju saglasnosti na izvještaje o poslovanju za 2021. godinu za sve rudnike osim Gračanice,
- Pravilnik o dopuni Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva,
- Pravilnik o internim cijenama za električnu energiju,
- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o nabavkama,
- Pravilnik o radu interne revizije Društva,
- Pravilnik o dopuni Pravilnika o zaštiti na radu Društva,
- Pravilnik o dopuni Pravilnika o zaštiti od požara Društva.

Nakon revidiranog perioda, a do sačinjavanja ovog izvještaja, održano je 14 sjednica, na kojima je između ostalog, Nadzorni odbor donio Odluku o usvajanju Izvještaja o poslovanju Društva za period I – VI 2023. godine.

Dana 23.08.2023. godine održana je 1. (konstituirajuća) te 2. (vanredna) sjednica novog saziva Nadzornog odbora. Na 2. sjednici, Nadzorni odbor je donio:

- Odluku o razrješenju Generalnog direktora (Admir Anđelića),
- Odluku o razrješenju Izvršnog direktora za proizvodnju (Samir Selimović),
- Odluku o razrješenju Izvršnog direktora za distribuciju (Elvir Lojić),
- Odluku o razrješenju Izvršnog direktora za snabdijevanje i trgovinu (Zlatan Planinčić),
- Odluku o razrješenju Izvršnog direktora za ekonomske poslove (Muhamed Kozadra),
- Odluku o razrješenju Izvršnog direktora za pravne poslove i ljudske resurse (Ružica Burić),
- Odluku o razrješenju Izvršnog direktora za kapitalne investicije (Senad Salkić).

Također, donešene su odluke o imenovanju vršilaca dužnosti članova Uprave, kako slijedi:

- Odluku o imenovanju v.d. Generalnog direktora (Sanel Buljubašić),
- Odluku o imenovanju v.d. Izvršnog direktora za proizvodnju (Fahrudin Tanović),
- Odluku o imenovanju v.d. Izvršnog direktora za distribuciju (Edisej Sjerotanović),
- Odluku o imenovanju v.d. Izvršnog direktora za snabdijevanje i trgovinu (Nevad Ikanović),
- Odluku o imenovanju v.d. Izvršnog direktora za ekonomske poslove (Sanela Jurišić),
- Odluku o imenovanju v.d. Izvršnog direktora za pravne poslove i ljudske resurse (Amra Obranović),
- Odluku o imenovanju v.d. Izvršnog direktora za kapitalne investicije (Harun Gadžo).

V.d. članovi Uprave su imenovani na period do okončanja konkursne procedure, a najduže na vremenski period od

- 6 mjeseci – za v.d. članove Uprave koji nisu radnici Društva (Sanel Buljubašić, Amra Obranović, Sanela Jurišić i Harun Gadžo),
- 12 mjeseci – za v.d. članove Uprave koji su radnici Društva u radnom odnosu na neodređeno vrijeme (Fahrudin Tanović, Edisej Sjerotanović i Nevad Ikanović).

Na 3. sjednici, održanoj 28.09.2023. godine, Nadzorni odbor je donio *Odluku o razrješenju Sekretara Društva*, te *Odluku o imenovanju vršioca dužnosti Sekretara Društva*. Goran Milošević je imenovan na period do okončanja konkursne procedure za izbor Uprave, a najduže do 24.02.2024. godine.

Na istoj sjednici, Nadzorni odbor je, između ostalog,:

- Dao saglasnost na Izmjene i dopune Operativnog akcionog plana prestrukturiranja rudnika uglja br. U-01-31936-I/23 od 26.09.2023. godine,
- Donio Odluku o donošenju Revidovanog plana poslovanja Društva za period 2023. – 2025. godina,
- Donio Odluku o izmjeni odluke o pretvorbi uplaćenih a neopravdanih avansa zavisnim društvima rudnicima uglja,
- Donio Odluku o izmjenama odluke o odobravanju sredstava za davanje pozajmica zavisnim društvima - rudnicima uglja.
- Donio Odluku o nedavanju saglasnosti na izvještaje o poslovanju i prijedloge odluka o pokriću gubitaka za 2022. godinu za RU Kreka, RMU Kakanj, RMU Breza, RMU Zenica i RMU Abid Lolić – Bila.

Na 4. sjednici, održanoj 13.10.2023. godine, Nadzorni odbor je, između ostalog, donio

- Odluku o izmjenama Odluke o rasporedu odobrenih sredstava za davanje pozajmice zavisnim društvima – rudnicima uglja br. NO-15835/21-55./10 od 25.05.2021. godine i br. NO-29799/21-63./18. od 29.09.2021. godine.
- Pojedinačne odluke o izmjenama odluke o pretvorbi uplaćenih a neopravdanih avansa u dugoročnu pozajmicu za: RU Kreka, RMU Zenica, RMU Abid Lolić – Bila, RMU Kakanj, RMU Đurđevik i RMU Breza.

Uprava Društva

Upravu Društva čine Generalni direktor i šest izvršnih direktora i to:

- Izvršni direktor za proizvodnju,
- Izvršni direktor za distribuciju,
- Izvršni direktor za snabdijevanje i trgovinu,
- Izvršni direktor za ekonomske poslove,
- Izvršni direktor za pravne poslove i ljudske resurse,
- Izvršni direktor za kapitalne investicije.

Radom Uprave rukovodi Generalni direktor.

Prema članu 88. Statuta, Uprava je, između ostalog, nadležna za podnošenje polugodišnjih i godišnjih izvještaja o poslovanju Nadzornom Odboru i Odboru za reviziju.

U revidiranom periodu Uprava Društva je održala 35 sjednica.

Odbor za reviziju

Na 62. sjednici Skupštine Društva, održanoj 28.05.2020. godine izabrani su i imenovani članovi Odbora za reviziju na period od četiri godine. U skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, Direktor Odjela za internu reviziju vrši funkciju člana Odbora za reviziju, bez prava glasa u ovom organu.

U revidiranom periodu, Odbor za reviziju je održao ukupno 13 sjednica.

U skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, Odbor za reviziju je u revidiranom periodu Nadzornom odboru Društva redovno podnosio mjesečne izvještaje o svom radu, koji su razmatrani od strane Nadzornog odbora.

Odjel za internu reviziju

U skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, u Društvu je formiran Odjel za internu reviziju, kojim rukovodi Direktor Odjela za internu reviziju. Do dana 25.05.2022. godine, na ovoj poziciji je bio Direktor koji je imenovan odlukom Odbora za reviziju. Po isteku njegovog mandata imenovan je novi Direktor Odjela za internu reviziju, i to odlukom Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine (Odluka br 12-02-1498/22 od 25.05.2022. godine).

U skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, Direktor Odjela za internu reviziju ima isključivu odgovornost za izbor i rukovođenje zaposlenicima u Odjelu. Prema popunjenosti na dan 30.06.2023. godine, Odjel za internu reviziju ima sedam zaposlenika.

U skladu sa statutima ZD i/ili ugovorima o vođenju poslova zaključenim između Društva i ZD (rudnici, Eldis Tehnika d.o.o. Sarajevo, TTU Energetik d.o.o. Tuzla, Geolp d.o.o. Kakanj, MiOD d.o.o. Tuzla, Hotel ELBiH d.o.o. Makarska), Odbor za reviziju i Odjel za internu reviziju vrše poslove interne revizije za navedena ZD.

U revidiranom periodu, Odjel za internu reviziju je obavio revizije koje su planirane *Planom rada Odjela za internu reviziju za 2023. godinu*, usvojenom od strane Odbora za reviziju, te Odboru redovno podnosio izvještaje o obavljenim revizijama.

U skladu sa članom 18. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Odjel za internu reviziju je sačinio godišnji izvještaj interne revizije (GI-IR) i u zakonskom roku ga dostavio Centralnoj harmonizacijskoj jedinici FBiH.

IV POLUGODIŠNJI OBRAČUN ZA 2023. GODINU

IV.1 POPIS IMOVINE I OBAVEZA

U skladu sa članom 25. Zakona o RiR (Sl.novine FBiH broj 15/21 od 24.02.2021. godine), Društvo je dužno da najmanje jednom godišnje, sa stanjem na dan kada se završava poslovna godina ili neki drugi obračunski period, izvrši popis imovine i obaveza sa ciljem da se utvrdi njihovo stvarno stanje, te da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Obzirom da Društvo vrši popis imovine i obaveza na dan kada se završava poslovna godina tj. 31.12., na dan 30.06.2023. godine nije vršen popis imovine i obaveza, osim popisa zaliha uglja. Naime, u skladu sa *Uputstvom za uglj*, geodetsko mjerenje i hemijska analiza depoa uglja se vrši kvartalno (više detalja u **Bilješci 14.**).

Uprava Društva je na sjednici održanoj 29.08.2023. godine donijela sljedeći zaključak:

- *Pokrenuti aktivnosti potrebne za realizaciju popisa imovine i baveza, u skladu sa članom 21. stav 6. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine.*
- *U cilju efikasne realizacije popisa imovine i obaveza, a u skladu sa internim aktima, ostali izvršni direktori će pružiti potrebnu podršku sa svojim stručnim službama.*
- *O pokrenutim aktivnostima informisati Odbor za reviziju i vanjskog nezavisnog revizora.*

U skladu sa navedenim Zaključkom, v.d. Generalni direktor je dana 11.09.2023. godine donio Odluku o popisu imovine i obaveza za 2023. godinu. Shodno navedenoj odluci, popis imovine i obaveza u Društvu će se izvršiti sa stanjima na dan 31.08.2023./30.09.2023. godine i 31.12.2023. godine, u skladu sa Uputstvom o provođenju popisa imovine i obaveza za 2023. godinu (br. 01-05-30659-1/23 od 11.09.2023. godine).

Prema navedenom Uputstvu, popis (inventarisanje) stalnih sredstava, investicija u toku, novčanih vrijednosti i vrijednosnih papira se vrši sa stanjem na dan 31.08.2023. godine. Popis zaliha, blagajni i sitnog inventara u upotrebi se vrši na dan 30.09.2023. godine. Popis potraživanja i obaveza će se izvršiti sa stanjem na dan 31.08.2023. godine prema knjigovodstvenom stanju, a na dan 31.12.2023. godine u skladu sa poslanim i primljenim IOS-ima.

Radi pravilnog iskazivanja stanja stalnih sredstava, investicija u toku, zaliha i sitnog inventara u upotrebi na dan 31.12.2023. godine stanje koje je utvrđeno popisom na dan 31.08.2023./30.09.2023. godine Komisije će svesti na datum bilansa, odnosno, 31.12.2023. godine. Popis novčanih vrijednosti i vrijednosnih papira će se izvršiti i na dan 31.12.2023. godine.

IV.2 INDIKATORI POSLOVANJA (ZAKON O FINANSIJSKOM POSLOVANJU)

U skladu sa članom 4. Zakona o finansijskom poslovanju Uprava je dužna:

- u vođenju poslova društva, poduzeti sve potrebne mjere kako bi se osigurala likvidnost,

- upravljati imovinom i obavezama društva tako da je ono sposobno izvršavati sve svoje dospjele obaveze,
- osigurati sistemsko praćenje, procjenu i strategiju održavanja, odnosno dostizanja adekvatnog nivoa kapitala u odnosu na vrstu, obim i složenost poslovne djelatnosti koju društvo obavlja i rizike kojima je izloženo ili bi moglo biti izloženo u obavljanju te poslovne djelatnosti.

Prema članu 5. navedenog Zakona, Nadzorni odbor Društva je dužan nadzirati stanje likvidnosti, kao i poduzimati adekvatne mjere radi otklanjanja nelikvidnosti društva. Nadalje, u skladu sa članom 7., mjere koje je Uprava dužna poduzeti za razvoj i provođenje politike redovnog upravljanja rizikom likvidnosti su:

- redovno praćenje i upravljanje likvidnošću,
- planiranje poznatih i potencijalnih novčanih odliva i priliva, s obzirom na redovni tok poslovanja,
- određivanje odgovarajućih mjera za sprečavanje ili otklanjanje uzroka nelikvidnosti i identificiranje drugih mogućnosti.

Prema članu 8. navedenog Zakona, Uprava Društva je dužna poduzeti sve potrebne mjere da Društvo raspolaže sa dovoljno dugoročnih izvora finansiranja, s obzirom na obim i vrstu poslovne djelatnosti, te je dužna redovno pratiti da Društvo ostvaruje adekvatnost kapitala. U skladu sa odredbama navedenog zakona, neadekvatnost kapitala nastaje ako je na dan sastavljanja finansijskih izvještaja gubitak iz tekuće godine zajedno s prenesenim gubicima dostigao polovinu visine njegovog osnovnog kapitala.

U nastavku su prezentirani osnovni indikatori poslovanja Društva sa stanjem na dan 30.06.2023. godine:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Tekuća likvidnost	2,97	2,41
Ubrzana likvidnost	2,30	2,12
Trenutna likvidnost	1,23	1,34
Neto radni kapital	379.264.157	333.939.151
Finansijska stabilnost	0,89	0,90
Odnos duga i kapitala	0,18	0,18
Povrat na imovinu (ROA)	(0,69%)	0,17%
Povrat na kapital (ROE)	(0,82%)	0,20%

IV.3 SAČINJAVANJE POLUGODIŠNJEG OBRAČUNA

Zakonom o RiR, pravna lica nisu u obavezi da sačinjavaju finansijske izvještaje po polugodišnjem obračunu. Članom 37. tačkom (6) ovog zakona, definisano je da su pravna lica čije je poslovanje uređeno posebnim propisima, na osnovu kojih je regulatorno tijelo za obavljanje nadzora nad njihovim poslovanjem propisalo obavezu sačinjavanja i prezentacije periodičnih finansijskih izvještaja i dodatnih izvještaja, dužna iste poštivati.

Pravilnikom o objavljivanju informacija i izvještavanja na tržištu vrijednosnih papira (Sl.novine FBiH 99/22 od 14.12.2022. godine) je definisano, između ostalog, da se polugodišnji izvještaji o poslovanju dostavljaju Komisiji za VP na obrascima OEI-PD u Excel formatu, koje Komisija za VP objavljuje na svojoj web stranici.

OEI-PD obrasci na dan 30.06.2023. godine nisu usvojeni i odobreni od strane Nadzornog odbora Društva, ali se sačinjavaju na osnovu istih podataka (bruto bilansa) na osnovu kojeg je sačinjen Izvještaj o poslovanju za za period I – VI 2023. godine koji je Nadzorni odbor usvojio dana 26.07.2023. godine na 107. sjednici.

Društvo je dana 31.07.2023. godine Komisiji za VP putem e-maila dostavilo popunjene obrasce OEI-PD po polugodišnjem obračunu. Obrasci OEI-PD uključuju: Opće podatke (Tabela A), Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda (Bilans stanja) na dan 30.06.2023. godine (Tabela B), Izvještaj o ukupnom rezultatu za period (Bilans uspjeha) za period 01.01. - 30.06.2023. godine (Tabela C), Izvještaj o gotovinskim tokovima (indirektna metoda) za period 01.01. - 30.06.2023. godine (Tabela E); Izvještaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 30.06.2023. godine (Tabela F), te Zabilješke i komentari uprave (Tabela G) neophodni za bolje i jasnije razumjevanje podataka prezentiranih u Tabelama A, B, C, D, E i F obrazaca OEI-PD.

U nastavku su dati Izvještaj o ukupnom rezultatu za period 01.01.-30.06.2023. godine te Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda na dan 30.06.2023. godine, koje je Društvo dostavilo Komisiji za VP.

**IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD
ZA PERIOD OD 01.01. – 30.06.2023.**

	Bilješka	I-VI 2023. KM	I-VI 2022. KM
Prihodi iz ugovora s kupcima	1.	581.793.122	630.813.100
Ostali prihodi i dobici	2.	11.454.720	12.300.581
Ukupno prihodi		593.247.842	643.113.681
Poslovni rashodi	3.	601.475.322	536.129.527
Ostali rashodi i gubici	4.	16.252.384	106.764.753
Ukupno rashodi		617.727.706	642.894.280
Dobit (gubitak) iz redovnog poslovanja prije oporezivanja		(24.479.864)	219.401
Porez na dobit		-	-
Dobit (gubitak) iz redovnog poslovanja		(24.479.864)	219.401
Ostali ukupni rezultat		-	-
Ukupni rezultat dobit (gubitak)		(24.479.864)	219.401

**IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA
 NA DAN 30.06.2023. GODINE**

	Bilješka	30.06.2023. KM	31.12.2022. KM
IMOVINA			
Dugoročna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	5.	2.393.316.662	2.445.283.370
Imovina s pravom korištenja	6.	892.547	394.234
Nematerijalna imovina	7.	8.121.076	9.126.268
Biološka imovina	8.	49.504	49.504
Ulaganja u zavisne subjekte	9.	403.874.610	400.852.130
Ulaganja u pridružene subjekte	10.	1.950.186	1.950.186
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		4.710	6.129
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	11.	138.738.807	160.149.302
Ostala imovina i potraživanja	12.	5.578.668	9.491.860
Odgođena porezna imovina	13.	9.786.334	9.786.334
Ukupno dugoročna imovina		<u>2.962.313.104</u>	<u>3.037.089.317</u>
Kratkoročna imovina			
Zalihe	14.	160.305.625	76.479.034
Potraživanja od kupaca	15.	119.550.973	129.175.728
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	16.	180.008.768	169.428.867
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (isključujući prekoračenja po bankovnim računima)	17.	80.152.694	165.904.985
Akontacije poreza na dobit	18.	5.676.453	-
Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	19.	26.208.078	30.464.008
Ukupno kratkoročna imovina		<u>571.902.591</u>	<u>571.452.622</u>
Poslovna imovina		3.534.215.695	3.608.541.939
Vanbilansna imovina		3.425.836.429	3.473.436.731
UKUPNO IMOVINA I VANBILANSNA EVIDENCIJA		<u>6.960.052.124</u>	<u>7.081.978.670</u>

**IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA
 NA DAN 30.06.2023. GODINE (nastavak)**

	Bilješka	30.06.2023. KM	31.12.2022. KM
KAPITAL I OBAVEZE			
Kapital	20.		
Dionički kapital		2.236.964.411	2.236.964.411
Rezerve		589.156.513	589.156.513
Akumulirana dobit		175.971.431	169.823.815
Gubitak tekućeg perioda		(24.479.864)	-
Dobit tekućeg perioda		-	6.147.616
UKUPAN KAPITAL		<u>2.977.612.491</u>	<u>3.002.092.355</u>
Dugoročne obaveze			
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	21.	194.462.283	195.224.593
Odgođeni prihod	22.	60.398.669	62.413.747
Rezervisanja	23.	109.070.849	111.264.803
Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	24.	32.969	32.970
Ukupno dugoročne obaveze		<u>363.964.770</u>	<u>368.936.113</u>
Kratkoročne obaveze			
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	25.	108.571.487	124.390.035
Odgođeni prihod	26.	14.226.902	71.426.559
Obaveze za porez na dobit	27.	-	9.843.308
Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	28.	69.840.045	31.853.569
Ukupno kratkoročne obaveze		<u>192.638.434</u>	<u>237.513.471</u>
Ukupno kapital i obaveze		3.534.215.695	3.608.541.939
Vanbilansne obaveze		3.425.836.429	3.473.436.731
UKUPNO KAPITAL, OBAVEZE I VANBILANSNE OBAVEZE		<u>6.960.052.124</u>	<u>7.081.978.670</u>

V KLJUČNE INFORMACIJE IZ POLUGODIŠNJEG OBRAČUNA

1. Prihodi iz ugovora s kupcima

Društvo je u okviru obrazaca koji se dostavljaju Komisiji za VP, prikazalo prihode iz ugovora s kupcima kako slijedi:

	I - VI 2023.	I - VI 2022.
Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu	569.606.515	602.886.269
Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inostranom tržištu	12.186.607	27.926.831
Prihodi iz ugovora sa povezanim stranama (1.1)	-	-
	581.793.122	630.813.100

Izvor: OEI-PD obrazac, Tabela C, za period 01.01. - 30.06.2023. godine

1.1 Prihodi iz ugovora sa povezanim stranama se odnose na prodatu električnu energiju te pružene usluge, koje se evidentiraju na kontima 60010000 *Prihodi od prodaje el.energije povezanim pravnim licima* te 62010000 *Prihodi od pruženih usluga povezanim pravnim licima*. Prema informacijama iz Sektora za planiranje, analizu i izvještavanje, preknjiženje na ova konta bit će izvršeno prilikom sačinjavanja godišnjeg obračuna. Na dan 30.06.2023. godine, prihodi iz ugovora sa povezanim stranama su uključeni u iznos od 569.606.515 KM.

Na osnovu podataka dostavljenih iz Sektora za javno snabdijevanje, sačinili smo pregled prihoda od prodate električne energije prema povezanim licima u periodu I – VI 2023. godine:

	I - VI 2023.
RU Kreka	3.891.511
RMU Đurđevik	1.699.523
RMU Zenica	992.997
RMU Breza	882.942
RMU Kakanj	813.437
RMU Abid Lolić	267.744
RU Gračanica	177.816
TTU Energetik	105.276
Iskraemeco	38.027
ETI	11.946
Eldis Tehnika	6.442
	8.887.662

Na osnovu bruto bilansa, sačinili smo detaljniji pregled prihoda iz ugovora s kupcima, kako slijedi:

	I - VI 2023.	I - VI 2022.
Prihodi od prodaje električne energije u BiH	528.244.777	557.240.608
Prihodi od usluga	31.022.679	36.093.925
Prihodi od sporednih djelatnosti	10.339.059	9.551.736
Prihodi od prodaje električne energije u inostranstvu	12.186.607	27.926.831
	581.793.122	630.813.100

Prihodi od prodaje električne energije u BiH se odnose na krajnje kupce u BiH (fizička i pravna lica) te na kupce iz djelatnosti trgovine. Također, Društvo ostvaruje i prihode od pomoćnih usluga te od sporednih djelatnosti (prodaja tehnološke pare, toplotne energije, itd). Prihodi iz inostranstva se odnose na prodatu električnu energiju kupcima izvan BiH. Društvo priznaje prihode na mjesečnom nivou nakon isporuke električne energije.

Regulatorna komisija za električnu energiju u Federaciji BiH – FERK odobrava cijene javnog snabdijevanja za tzv. univerzalnu uslugu i to za kupce iz kategorije Domaćinstva i Ostala potrošnja na 0,4kV naponu. Ostala prodaja se vrši putem ugovora.

Dana 05.01.2022. godine u Službenim novinama FBiH objavljen je Zakon o dopuni Zakona o električnoj energiji u FBiH u kojem je između ostalog, navedeno sljedeće:

"Izuzetno od stava (2) člana 16. Zakona, ukoliko dođe do poremećaja na tržištu električne energije na način da se cijena snabdijevanja električnom energijom za kvalifikovanog kupca poveća za više od 20% u odnosu na prethodnu godinu, Vlada Federacije je u obavezi da posebnom odlukom ograniči porast cijena snabdijevanja električnom energijom do 20% maksimalno, pri čemu se isto odnosi, za ugovore sa godišnjim trajanjem ili duže."

Dana 02.11.2022. godine, u Službenim novinama FBiH objavljena je Odluka o ograničavanju povećanja cijena snabdijevanja električnom energijom, gdje se navodi:

"Vlada FBiH ograničava tokom 2023. godine povećanje cijena snabdijevanja električnom energijom za kvalifikovanog kupca do 20% maksimalno u odnosu na prethodnu godinu, pri čemu se isto odnosi za ugovore sa godišnjim trajanjem ili duže."

Dana 09.08.2023. godine, u Službenim novinama FBiH objavljen je novi Zakon o električnoj energiji FBiH.

Od ukupnog iznosa prihoda od prodaje električne energije u BiH u periodu I – VI 2023. godine, iznos od 153.048.441 KM se odnosi na prihod po osnovu mrežarina (u periodu I – VI 2022. godine 148.342.406 KM).

2. Ostali prihodi i dobici

Društvo je u okviru obrazaca koji se dostavljaju Komisiji za VP, prikazalo prihode i dobitke kako slijedi:

	I - VI 2023.	I - VI 2022.
Finansijski prihodi		
Prihodi od kamata	4.114.936	3.664.782
Neto pozitivne kursne razlike	1.251.423	409.334
Ostali finansijski prihodi	73.275	187.215
	5.439.634	4.261.331
Ostali prihodi i dobici	5.286.638	7.735.610
Prihodi od dividendi	300.000	-
Prihodi od prodaje materijala, neto	252.399	260.239
Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha	142.157	42.101
Dobici od dugoročne nefinansijske imovine	33.892	1.300
	11.454.720	12.300.581

Izvor: OEI-PD obrazac, Tabela C, za period 01.01. - 30.06.2023. godine

Na osnovu bruto bilansa, sačinili smo detaljniji pregled ostalih prihoda i dobitaka u iznosu 5.286.638 KM, kako slijedi:

	I - VI 2023.	I - VI 2022.
Prihodi od donacija	2.962.755	3.137.956
Prihodi od zakupnina	814.872	700.519
Naplaćena otpisana potraživanja	597.492	2.479.600
Ostali prihodi	427.448	308.587
Naplata šteta od osiguranja	362.197	747.403
Prihodi iz ranijih godina	121.874	361.545
	5.286.638	7.735.610

3. Poslovni rashodi

Društvo je u okviru obrazaca koji se dostavljaju Komisiji za VP, prikazalo prihode i dobitke kako slijedi:

	I - VI 2023.	I - VI 2022.
Troškovi sirovina i materijala (3.1)	225.828.828	202.355.067
Nabavna vrijednost prodate robe	101.805.948	82.505.302
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja (3.2)		
Bruto plaće zaposlenih	73.454.819	68.448.808
Ostale naknade zaposlenih	22.214.274	19.670.354
Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora	362.510	325.040
	96.031.603	88.444.202
Amortizacija (3.3)		
Nekretnine, postrojenja i oprema	84.696.315	78.166.980
Nematerijalna imovina	1.080.410	1.049.479
Imovina s pravom korištenja	59.854	-
	85.836.579	79.216.459
Troškovi primljenih usluga (3.4)	51.936.688	49.647.297
Troškovi energije i goriva	5.055.865	3.688.743
Ostali poslovni rashodi i troškovi (3.5)	34.979.811	30.272.457
	601.475.322	536.129.527

Izvor: OEI-PD obrazac, Tabela C, za period 01.01. - 30.06.2023. godine

3.1 Od ukupnih troškova sirovina i materijala u iznosu 225.828.828 KM, najveći dio (196.457.113 KM odnosno 87%) se odnosi na utrošeni uglj.

Na 295. sjednici održanoj 16.12.2021. godine, Vlada Federacije BiH donijela je *Odluku o davanju saglasnosti na cijene uglja za termoelektreane*. Ovom odlukom daje se saglasnost na zahtjev Društva, u kojem su priloženi zahtjevi sedam ZD rudnika uglja i na zahtjev društva Rudnici mrkog uglja Banovići d.d. Banovići, za cijene uglja za termoelektreane i to 5,64 KM/GJ za uglj iz površinske eksploatacije i 6,00 KM/GJ za uglj iz podzemne eksploatacije. Cijene uglja se diferenciraju u zavisnosti od kalorične vrijednosti uglja. U toku revidiranog perioda primjenjivale su se cijene u skladu sa navedenom odlukom.

3.2 Iz Sektora za kadrovske poslove dostavljeni su podaci o broju zaposlenih na dan 30.06.2023. godine i 31.12.2022. godine i iste dajemo u narednoj tabeli:

JP ELEKTROPRIVREDA BIH D.D. – SARAJEVO
 INTERNA REVIZIJA POLUGODIŠNJEG OBRAČUNA ZA 2023.

Organizacioni dio	Broj zaposlenih na dan 30.06.2023. godine					Broj zaposlenih na dan 31.12.2022. godine				
	Neodređeno	Određeno	Pripravnici	Ostalo*	Ukupno	Neodređeno	Određeno	Pripravnici	Ostalo*	Ukupno
Direkcija	619	2	1	1	623	630	-	1	2	633
HE na Neretvi	299	-	5	2	306	293	-	-	1	294
TE Kakanj	529	-	5	1	535	523	-	-	1	524
TE Tuzla	572	-	4	1	577	568	2	2	-	572
ED Bihać	295	-	10	2	307	289	1	1	1	292
ED Mostar	180	-	-	-	180	181	-	-	-	181
ED Travnik	180	-	1	-	181	179	-	-	-	179
ED Sarajevo	430	-	3	2	435	433	1	-	1	435
ED Tuzla	446	-	4	3	453	450	1	-	1	452
ED Zenica	368	-	1	1	370	363	-	-	1	364
Ukupno:	3.918	2	34	13	3.967	3.909	5	4	8	3.926

* Zaposlenici koji su na zamjeni i zaposlenici koji se nalaze na mirovanju ili plaćenom odsustvu

3.3 Prema odredbama Pravilnika o RiRP, obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme se vrši vremenskom metodom u okviru predviđenog vijeka upotrebe sredstva – linearna metoda, koja podrazumjeva istu stopu amortizacije za svaku godinu korištenja, dok se nematerijalna stalna sredstva otpisuju na osnovu procjenjenog vijeka upotrebe, odnosno na osnovu procjene pritanja ekonomske koristi po osnovu korištenja prava nematerijalnog stalnog sredstva.

Od 2017. godine, Društvo je počelo primjenjivati funkcionalni metod amortizacije za opremu u HE na Neretvi koja je direktno uključena u proces proizvodnje i čije je korištenje uslovljeno obimom proizvodnje.

U članu 91., tačka (3) Pravilnika o RiRP Društva je definisano da se obračun amortizacije za novonabavljena sredstva vrši u skladu sa jedinstvenom nomenklaturom. U Društvu postoji Uputstvo za primjenu jedinstvene Nomenklature sredstava za amortizaciju JP Elektroprivreda BiH (broj 11681/01 od 09.07.2001. godine). Sastavni dio navedenog Uputstva je Jedinstvena Nomenklatura stalnih sredstava Društva koja sadrži sljedeće podatke: redni - nomenklturni broj amortizacione grupe, naziv sredstva amortizacionih grupa i dijelova tih grupa, godišnja stopa amortizacije, vijek trajanja (godina), konto nabavne vrijednosti i konto ispravke vrijednosti.

Nadzorni odbor je na sjednici održanoj 27. i 28.02.2020. godine donio Odluku o usvajanju Politike knjigovodstvenog evidentiranja i obračuna amortizacije IKT opreme, broj NO-5297/20-16./13.

Društvo je do 2012. godine koristilo Oracle kao bazu za knjigovodstvene evidencije, uključivo i Knjigu stalnih sredstava. Stalna sredstva su se, u Oracle bazi, evidentirala u okviru definisanih amortizacionih grupa iz jedinstvene nomenklature. Zbog prelaska na SAP (od 01.07.2012. godine svi organizacioni dijelovi Društva su u SAP-u) sačinjen je dokument Konceptualni dizajn - roll out FI/Financijsko računovodstvo, gdje je u tački 6.5.2 Promjene postojeće organizacije i procesa navedeno da se umjesto amortizacionih grupa u SAP-u koriste klase imovine.

Uvidom u klase imovine - SAP primjetili smo da je broj klasa manji u odnosu na broj amortizacionih grupa iz navedene Nomenklature. Također, za određene vrste stalnih sredstava - imovine u SAP-u postoji jedna klasa, dok je za istu vrstu imovine - stalnih sredstava u Nomenklaturi predviđeno više amortizacionih grupa sa različitim stopama amortizacije. Također, uvidom u pojedine klase imovine zapazili smo da je u istim evidentirana imovina sa različitim vijekovima upotrebe, pa tako i različitim stopama amortizacije.

Početak 2020. godine Društvo je pokrenulo aktivnosti na formiranju Stručnog tima na nivou Društva čiji bi zadatak bio ažuriranje Nomenklature i usklađivanje važećih akata u skladu s tim. Prema informacijama koje smo dobili od Društva, u toku I – VI 2023. godine, Sekor za računovodstvene poslove

je radio na objedinjavanju prijedloga poslanih iz podružnica. Zbog vanrednog popisa imovine i obaveza, aktivnosti su zaustavljene.

Obzirom da se u Društvu ne postupa u potpunosti u skladu sa članom 91. važećeg Pravilnika o RIRP, **skrećemo pažnju na to da je potrebno da se obračun amortizacije vrši u skladu sa važećim aktima, te da je potrebno izvršiti ažuriranje jedinstvene nomenklature i usklađivanje internih akata koji regulišu segment amortizacije. Napominjemo da smo na navedeno i ranije ukazivali kroz Pismo Upravi.**

3.4 Na osnovu bruto bilansa, sačinili smo detaljniji pregled troškova primljenih usluga u iznosu 51.936.688 KM, kako slijedi:

	I - VI 2023.	I - VI 2022.
Prijenos električne energije	23.002.875	22.519.652
Troškovi pomoćnih usluga za rad EES BiH	12.410.735	12.238.347
Održavanje	10.677.167	6.013.880
Usluge od trećih lica	1.603.471	1.805.675
Zaštitarske usluge	1.064.394	726.917
Ostali troškovi primljenih usluga	3.178.044	6.342.826
	51.936.686	49.647.297

3.5 Na osnovu bruto bilansa, sačinili smo detaljniji pregled ostalih poslovnih rashoda i troškova u iznosu 34.979.811 KM, kako slijedi:

	I - VI 2023.	I - VI 2022.
Porezi i naknade	12.132.134	11.319.278
Doprinosi za hidroakumulaciju	10.742.818	7.567.093
Poštanske i telekomunikacijske usluge	4.027.128	3.737.083
Naknade regulatoru	3.005.049	2.686.037
Naknada za zagađenje zraka	1.615.004	2.030.682
Bankarski troškovi	2.001.633	1.508.520
Osiguranje imovine i zaposlenih	1.191.632	1.197.051
Ostali poslovni rashodi	264.413	226.713
	34.979.811	30.272.457

4. Ostali rashodi i gubici

Društvo je u okviru obrazaca koji se dostavljaju Komisiji za VP, prikazalo prihode i dobitke kako slijedi:

	I - VI 2023.	I - VI 2022.
Troškovi rezervisanja, neto (4.1)	5.147.773	21.264.242
Gubici od finansijske imovine	4.412.127	-
Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha	2.909.912	2.236.018
Finansijski rashodi	1.300.211	1.464.073
Gubici od dugoročne nefinansijske imovine (4.2)	1.219.780	63.454.502
Ostali rashodi i gubici	1.262.581	18.345.918
	16.252.384	106.764.753

4.1 Na osnovu bruto bilansa, sačinili smo detaljniji pregled neto troškova rezervisanja u iznosu 5.147.773 KM, kako slijedi:

	I - VI 2023.	I - VI 2022.
Troškovi rezervisanja za sudske sporove, neto	3.647.773	19.938.242
Troškovi rezervisanja za primanja zaposlenih	822.000	786.000
Troškovi rezervisanja za demontažu	678.000	540.000
	<u>5.147.773</u>	<u>21.264.242</u>

Društvo svaki mjesec vrši ukalkulisavanja troškova po osnovu rezervisanja za primanja zaposlenih (aktuarski obračun), rezervisanja po sudskim sporovima, te rezervisanja za demontažu. Na kraju poslovne godine, ukalkulisani troškovi se storniraju i knjiže se stvarna rezervisanja po obračunima.

4.2 Gubici od dugoročne nefinansijske imovine se odnose na ukalkulisane rashode po osnovu popisa imovine te rashode imovine koji su urađeni u toku godine. U toku perioda I – VI 2022. godine, na ovoj poziciji je bilo ukalkulisano 62.100.000 KM što se odnosilo na planirane rashode po osnovu umanjenja vrijednosti ulaganja u zavisna društva rudnike i po osnovu umanjenja vrijednosti investicija u toku.

5. Nekretnine, postrojenja i oprema

Društvo je u okviru obrazaca koji se dostavljaju Komisiji za VP, prikazalo nekretnine, postrojenja i opremu kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Zemljište	84.897.663	84.857.838
Građevinski objekti	1.266.606.640	1.288.811.770
Postrojenja, oprema i namještaj	632.260.351	667.117.100
Transportna sredstva	2.467.455	3.008.444
Ostala dugoročna materijalna imovina	944.452	960.042
Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	406.140.101	400.528.176
	<u>2.393.316.662</u>	<u>2.445.283.370</u>

Izvor: OEI-PD obrazac, Tabela B, na dan 30.06.2023. godine

Odbor za reviziju je u ranijim revizijama ukazivao na činjenicu da postoje nekretnine za koje još uvijek nije izvršeno razgraničenje između Društva i kompanija Elektroprenos – Elektroprijenos BiH a.d. Banja Luka, Elektroprireda RS i JP Elektroprireda HZHB. U Društvu se kontinuirano provode aktivnosti na razgraničenju zemljišta između Društva i kompanije Elektroprenos – Elektroprijenos BiH a.d. Banja Luka, čija dinamika u najvećoj mjeri zavisi od intenziteta investicionih aktivnosti kompanije Elektroprenos – Elektroprijenos BiH a.d. Banja Luka.

S obzirom na navedeno, potrebno je nastaviti sa aktivnostima na razgraničenju zemljišta između Društva i kompanije Elektroprenos a.d. Banjaluka, između Društva i kompanije Elektroprireda RS, kao i između Društva i JP EP HZ HB d.d. Mostar. U Društvu postoje nekretnine za koje nisu riješeni imovinsko-pravni odnosi ili su neusklađeni podaci u evidencijama Društva sa podacima iz zemljišnih knjiga, pri čemu se radi uglavnom o imovini koja je nabavljena i/ili izgrađena u ranijim periodima.

Uputstvom za rješavanje IPO definisan je način rješavanja imovinsko-pravnih odnosa u procesu pripreme i realizacije investicija i priključenja, izgradnje, rekonstrukcije i održavanja elektroenergetskih

objekata u Djelatnosti distribucije. Također, *Uputstvom* su definisane aktivnosti i za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za ranije izgrađene elektroenergetske objekte, za koje još uvijek nisu isti riješeni.

Dana 03.03.2022. godine usvojen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji Društva, kojim je predviđeno formiranje *Odjeljenja za postojeću imovinu* okviru *Službe za imovinsko-pravne odnose*, u okviru Sektora za investicije, za svaku elektrodistributivnu podružnicu. U *Odjeljenju za postojeću imovinu* se, između ostalog, obavljaju i sljedeće aktivnosti: rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za postojeće objekte, saradnja sa Službom za pravne poslove u vezi sa sporovima koji nastaju po osnovu neriješenih imovinsko-pravnih odnosa, unošenje podataka u postojeću aplikaciju o imovinsko-pravnim odnosima te izvještavanje o postojećim objektima.

Na dan sačinjavanja ovog izvještaja, u ED Mostar i ED Travnik nema zaposlenih u Odjeljenju za postojeću imovinu. Prema informacijama koje smo dobili iz ED Zenica, ED Mostar i ED Bihać, Odjeljenja za postojeću imovinu (ED Zenica, ED Bihać) te Služba za IPO (ED Mostar) najviše rade na poslovima rješavanja imovinsko-pravnih odnosa za nove objekte (prvenstveno FNE), dok rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za postojeće objekte teče sporo. Iz ostalih ED podružnica nismo dobili odgovor na upit u vezi aktivnosti koje se obavljaju u odjeljenjima za postojeću imovinu.

5.1 Nalaz

Obzirom da se većina neriješenih IPO odnosi na elektrodistributivne podružnice i to na objekte koji su izgrađeni u ranijim periodima, Pravilnikom o organizaciji su, u svim elektrodistributivnim podružnicama formirana odjeljenja za postojeću imovinu (u okviru Službe za IPO u Sektoru za investicije) čiji je zadatak rješavanje IPO za postojeće objekte za koje nisu riješeni IPO u ranijim periodima. Navedena odjeljenja nemaju plan niti dinamiku rješavanja IPO, niti izvještavaju nadležne o postignutom-napretku u rješavanju IPO.

5.1 Preporuka – prioritet B

Potrebno je da u elektrodistributivnim podružnicama, odjeljenja za postojeću imovinu (formirana u okviru Službe za IPO pri Sektoru za investicije) sačine plan rješavanja IPO i da periodično (po potrebi, a najmanje dva puta godišnje) izvještavaju nadležne o stepenu realizacije plana tj. riješenim IPO za postojeću imovinu. O stepenu realizacije plana tj. riješenim IPO izvještavati Upravu Društva (po potrebi, a najmanje dva puta godišnje).

Uprava Društva je na 257. sjednici održanoj 23.05.2023. godine prihvatila dokument: "*Informacija o aktivnostima na praćenju, izvještavanju i rješavanju imovinsko-pravnih odnosa u Društvu*", broj 06-17942-1/23 od 19.05.2023. godine, sačinjen od strane ID za distribuciju i ID za pravne poslove i ljudske resurse. U navedenoj *Informaciji* je, između ostalog navedeno sljedeće:

"Generalno, istakli bi da je imovinsko-pravna problematika u JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo, jako obimna, složena i vezana je za niz objektivnih otežavajućih okolnosti za njeno rješavanje, te u većem dijelu postoji neregulisana i neriješena još od predratnog perioda, a za rješavanje iste potreban je duži vremenski period i kontinuiran rad, te saradnja sa nadležnim upravnim organima kao i sudovima."

Također, navedeno je i sljedeće:

"Kao važnu činjenicu istakli bi da se svi elektroenergetski objekti nalaze u posjedu JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo, što znači da ne postoje izraženiji zahtjevi trećih lica kojima se osporava pravo JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo na istim (osim povremenih zahtjeva koji se rješavaju u zavisnosti od svakog konkretnog slučaja), a u pogledu zaštite posjeda, ukazali bi da JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo ima osnov da u slučaju eventualne povrede posjeda traži zaštitu pred nadležnim organima."

Dakle, generalno JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo ima miran posjed i za one nekretnine za koje kako je utvrđeno ne postoje dokazi o riješenim imovinsko-pravnim odnosima, a što je upravo posljedica specifičnog načina gradnje istog u prethodnim decenijama."

Skrećemo pažnju da je neophodno kontinuirano provoditi aktivnosti na rješavanju IPO za cjelokupnu imovinu Društva za koju do sada isti nisu riješeni.

Dana 28.09.2010. godine Generalni direktor je donio Odluku broj 08-24281/10 o korištenju aplikacije "Baza podataka o EEO u elektrodistributivnoj djelatnosti" razvijenoj u sektoru za IKT u Direkciji. Dokumentom sistema kvaliteta broj UD 75/03 *Uputstvo i vođenje jedinstvene baze podataka o EEO u elektrodistributivnoj djelatnosti* propisana je uspostava i način na koji se vrši ažuriranje Baze podataka o elektroenergetskim objektima u elektrodistributivnoj djelatnosti.

Nakon donošenja Odluke o korištenju aplikacije Baza podataka o EEO (u daljem tekstu Baza EEO), u Društvu su poduzimane aktivnosti na unapređenju navedene aplikacije, kao i povezivanju iste sa drugim aplikacijama kao što su: SOEE, SAP, GIS, Dispečiranje, Imovinsko – pravni odnosi i dr., a sve u cilju izrade jedinstvene Baze podataka o EEO u elektrodistributivnoj djelatnosti.

Na intranet portalu Društva dostupna je Aplikacija DEEO kao jedinstvena Baza EEO. U prethodnim periodima u Društvu su poduzete aktivnosti koje su rezultirale povezivanjem Aplikacije DEEO i Knjige stalnih sredstava – SAP u smislu da se za elektrodistributivne objekte koji su evidentirani u Bazi DEEO mogu dobiti podaci o imovini (zemljište, trafostanice, transformator) koja je, u Knjizi stalnih sredstava, evidentirana na tim objektima.

U cilju utvrđivanja i analiziranja međusobne neusaglašenosti podataka, te donošenja odluka o načinu međusobnog usaglašavanja podataka koji su evidentirani u Knjizi stalnih sredstava i Aplikaciji DEEO, Društvo koristi BI alate (Business Intelligence). Uz pomoć BI alata Društvo je u mogućnosti da međusobno "upari" podatke o elektroenergetskim objektima koji su evidentirani u Knjizi stalnih sredstava i Aplikaciji DEEO, te da utvrdi neusaglašenosti (u količinama, klasama imovine, lokacijama i sl.).

Društvo kontinuirano poduzima aktivnosti na međusobnom "uparivanju" podataka o elektroenergetskim objektima koji su evidentirani u Knjizi stalnih sredstava i Aplikaciji DEEO. Aktivnosti na međusobnom usaglašavanju podataka između navedenih evidencija su nastavljene i u 2022. godini tako da proces usaglašavanja još nije okončan.

Prema informacijama dostavljenim od strane Sektora za računovodstvene poslove, u pripremi je dopis koji će se dostaviti direktorima elektrodistributivnih podružnica, u vezi obaveze redovnog mjesečnog izvještavanja o rezultatima poređenja podataka evidentiranih u DEEO aplikaciji te u Glavnoj knjizi. Kako smo upoznati, u dopisu je navedeno da je za uočene razlike potrebno pripremiti obrazloženje te kompletnu dokumentacionu osnovu za iste. Kada se pripremi cjeloviti izvještaj, sa jasno naznačenim i obrazloženim razlikama, takav izvještaj će biti upućen na razmatranje prema Upravi i Nadzornom odboru.

Članom 167. stav 1) Zakona o električnoj energiji FBiH (stupio na snagu 17.08.2023. godine) definisano je sljedeće:

"Elektroenergetski subjekti dužni su da usklade svoju unutrašnju organizaciju, rad i poslovanje sa odredbama ovog zakona, uključujući i odredbe o razdvajanju operatora distributivnog sistema iz člana 47. ovog zakona, u roku od dvije godine od dana njegovog stupanja na snagu."

Članom 47. (Razdvajanje operatora distributivnog sistema) navedenog Zakona, stav 1) i 2) definisano je sljedeće:

"(1) Ako je operator distributivnog sistema dio vertikalno integrisanog subjekta, dužan je da bude nezavisan u odnosu na druge djelatnosti koje nisu povezane sa distribucijom, najmanje u smislu svog pravnog oblika, organizacije i donošenja odluka.

(2) Nezavisnost operatora distributivnog sistema iz stava (1) ovog člana ne stvara obavezu da se vlasništvo nad sredstvima za distribuciju električne energije odvoji od vertikalno integrisanog subjekta."

Obzirom na obavezu razdvajanja ODS-a, te odredbe Zakona o električnoj energiji koje tretiraju pitanje imovine tj. sredstava za distribuciju električne energije (u smislu vlasništva) **mišljenja smo da je**, neovisno od toga da li će ODS biti vlasnik sredstava ili će iste iznajmljivati od vertikalno integrisanog subjekta (JP EP BiH), **neophodno intenzivirati aktivnosti na međusobnom usaglašavanju podataka između Knjige stalnih sredstava Društva i Aplikacije DEEO.**

5.2 Nalaz

Društvo je poduzelo značajne aktivnosti na međusobnom "uparivanju" podataka o elektroenergetskim objektima koji su evidentirani u Knjizi stalnih sredstava i Aplikaciji DEEO. U Društvu su još uvijek u toku aktivnosti na međusobnom usaglašavanju podataka između navedenih evidencija, tj. proces usaglašavanja nije okončan.

Prema odredbama Zakona o električnoj energiji FBiH, rok za razdvajanje ODS-a je dvije godine od stupanja na snagu navedenog Zakona tj. do 17.08.2025. godine.

5.2 Preporuka – prioritet B (ponovljena preporuka)

U cilju postupanja po Zakonu o električnoj energiji (u dijelu razdvajanja ODS-a) neophodno je intenzivirati aktivnosti na međusobnom usaglašavanju podataka o distributivnim elektroenergetskim objektima u bazi DEEO i Glavnoj knjizi. Potrebno je da nadležni direktori elektrodistributivnih podružnica redovno sačinjavaju izvještaje o usaglašenosti podataka između DEEO i Glavne knjige (sa obrazloženjima za razlike, te dokumentacionom osnovom za iste), na osnovu čega će izvršni direktori (ID za distribuciju i ID za ekonomske poslove) periodično izvještavati Upravu Društva o stepenu postignute usaglašenosti između navedenih baza.

Sve izmjene u bazi elektroenergetskih objekata dokumentovati i dokumentaciju blagovremeno dostavljati službi računovodstva na knjiženje.

U Društvu, pored Glavne knjige (gdje postoji modul koji ima obilježja Knjige stalnih sredstava i kojim se ispunjava zakonska obaveza u vezi vođenja stalnih sredstava), egzistiraju i Aplikacija DEEO i Aplikacija IPO koje treba da obezbijede propisane i potrebne podatke u vezi nekretnina.

Trenutno se u Društvu iz postojećih navedenih evidencija ne mogu dobiti kompletni podaci o svim nekretninama Društva. Prema informacijama dostavljenim od strane Društva u toku je usaglašavanje Programskog zadatka koji bi na sveobuhvatan način predvidio doradu i uvezivanje postojećih baza podataka (koje su u proteklom periodu izrađene i uspostavljene u cilju evidentiranja nekretnina i imovinsko-pravnih odnosa).

U prethodnim revizijama, interna revizija je ukazivala na nedostatak i dala preporuku i to kako slijedi:

Nalaz

U Društvu, pored Glavne knjige (gdje postoji modul koji ima obilježja Knjige stalnih sredstava i kojim se ispunjava zakonska obaveza u vezi vođenja stalnih sredstava), egzistiraju i Aplikacija DEEO i Aplikacija IPO koje treba da obezbijede propisane i potrebne podatke u vezi nekretnina.

Trenutno se u Društvu iz postojećih navedenih evidencija ne mogu dobiti kompletni podaci o svim nekretninama Društva.

Preporuka - prioritet B

Dopuniti i vršiti ažuriranje podataka u bazi IPO za sve djelatnosti i organizacione dijelove Društva pri čemu je SAP broj imovine veza baze IPO sa ostalim navedenim evidencijama.

Prilikom sačinjavanja *Izveštaja o praćenju postignutog napretka u realizaciji preporuka interne revizije u JP EP BiH* (broj IR-10/23), za navedenu preporuku, Društvo je dostavilo komentar da je u toku usaglašavanje Programskog zadatka koji bi na sveobuhvatan način predvidio doradu i uvezivanje postojećih baza podataka (koje su u proteklom periodu izrađene i uspostavljene u cilju evidentiranja nekretnina i imovinsko-pravnih odnosa). Također, navedeno je da je u toku 2022. godine usvojen novi Pravilnik o organizaciji Društva kojim je došlo do organizacionih promjena u Direkciji i pojedinim djelatnostima Društva, te da je potrebno dodatno vrijeme za realizaciju ove preporuke.

Programski zadatak: *"Uvezivanje i dorada postojećih, te izrada novih IT aplikacija, sa ciljem unaprijeđenja praćenja i rješavanja imovinsko-pravnih odnosa za nekretnine Društva"*, broj 06-17942-2/23 je sačinjen dana 19.05.2023. godine (kao prilog dokumentu: *"Informacija o aktivnostima na praćenju, izvještavanju i rješavanju imovinsko-pravnih odnosa u Društvu"*, broj 06-17942-1/23 od 19.05.2023. godine) i isti je razmatran na 257. sjednici Uprave održanoj 23.05.2023. godine, nakon čega je Uprava Društva donijela sljedeće zaključke:

Zaključak 14/257

Uprava Društva usvaja Programski zadatak pod nazivom: "Uvezivanje i dorada postojećih, te izrada novih IT aplikacija, sa ciljem unaprijeđenja praćenja i rješavanja imovinsko-pravnih odnosa za nekretnine Društva" sa predloženim aktivnostima koje će se provoditi u narednom periodu sa ciljem unaprijeđenja praćenja i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa u Društvu.

Zaključak 15/257

Za realizaciju aktivnosti predviđenih programskim zadatkom zadužuju se:

- *Elvir Lojić i direktori distributivnih podružnica za provođenje aktivnosti vezanih za imovinu distributivne djelatnosti,*
- *Samir Selimović i direktori proizvodnih podružnica za provođenje aktivnosti vezanih za imovinu proizvodne djelatnosti,*
- *Muhamed Kozadra za provođenje aktivnosti u dijelu evidentiranja povezivanja podataka o imovinsko-pravnim odnosima sa podacima o stalnim sredstvima.*
- *Ružica Burić za aktivnosti izvještavanja, koordinacije, i praćenja u vezi sa realizacijom zadataka definisanih Programskim zadatkom, te provođenje aktivnosti vezanih za neelektroprivrednu imovinu.*

5.3 Nalaz

U Društvu, pored Glavne knjige (gdje postoji modul koji ima obilježja Knjige stalnih sredstava i kojim se ispunjava zakonska obaveza u vezi vođenja stalnih sredstava), egzistiraju i Aplikacija DEEO i Aplikacija IPO koje treba da obezbijede propisane i potrebne podatke u vezi nekretnina.

Trenutno se u Društvu iz postojećih navedenih evidencija ne mogu dobiti kompletni podaci o svim nekretninama Društva.

Programski zadatak koji bi na sveobuhvatan način predvidio doradu i uvezivanje postojećih baza podataka (koje su u proteklom periodu izrađene i uspostavljene u cilju evidentiranja nekretnina i imovinsko-pravnih odnosa) je usvojen od strane Uprave Društva dana 23.05.2023. godine i u istom su definisane aktivnosti za realizaciju Programskog zadatka (sa nosiocima i rokovima).

5.3 Preporuka - prioritet B

Realizovati definisane aktivnosti u skladu sa rokovima iz Programskog zadatka "Uvezivanje i dorada postojećih, te izrada novih IT aplikacija, sa ciljem unaprijeđenja praćenja i rješavanja imovinsko-pravnih odnosa za nekretnine Društva", broj 06-17942-1/23 od 19.05.2023. godine.

Na osnovu bruto bilansa, nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi se mogu prikazati kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Nekretnine, postrojenja i oprema u toku	189.904.353	182.292.467
Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	216.235.748	218.235.709
	406.140.101	400.528.176

Nekretnine, postrojenja i oprema u toku

Od ukupnog iznosa investicija u toku sa stanjem na dan 30.06.2023. godine, 65% se odnosi na kapitalne investicije:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Kapitalne investicije	139.298.552	135.888.784
Ostalo*	76.325.443	72.123.325
	215.623.995	208.012.109
Ispravka vrijednosti	(25.719.642)	(25.719.642)
	189.904.353	182.292.467

* Uključuje sve organizacione dijelove Društva izuzev Kapitalnih investicija

Kapitalne investicije se odnose na ulaganja u nove objekte za čiju izgradnju je potreban duži vremenski period. Prema dostavljenim podacima, dosadašnja ulaganja u vezi izgradnje navedenih objekata se odnose na: kupovinu zemljišta, programe prijateljskog okruženja, izradu investiciono – tehničke dokumentacije, rješavanje imovinsko – pravnih odnosa itd. Ulaganja po osnovu kapitalnih investicija sa stanjem na dan 30.06.2023. godine, korigovane za ispravku vrijednosti, se odnose na sljedeće:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Blok 7 - TE Tuzla	96.541.256	94.530.542
HE Janjići	4.665.542	4.392.042
HE Vranduk	3.211.717	3.211.717
HE Una Kostela	1.636.830	1.630.880
HE Ustikolina	1.577.473	1.564.446
HE Kovanići	1.513.848	1.445.508
FNE Rešetnica	1.229.145	268.582
MHE na Neretvici	1.021.279	1.021.279
Vrelovod TE Kakanj - Sarajevo	813.145	813.145
Blok 8 - TE Kakanj	797.345	797.345
MHE Kakanj	331.622	331.459
Transport i odlaganje čvrstih produkata od TET do PK Šikulje	109.394	-
FNE	98.227	82.831
VE Vlašić	29.047	29.047
FNE Banovići selo	3.040	3.040
	113.578.910	110.121.863

	30.06.2023.	31.12.2022.
<i>Ukalkulisana kamata</i>	-	47.279
	113.578.910	110.169.142

Prema dostavljenim podacima od strane Društva, starosna struktura investicija u toku na dan 30.06.2023. godine (bez kapitalnih investicija) je kako slijedi:

Ulaganja do 31.12.2017. godine	Ulaganja u 2018. godini	Ulaganja u 2019. godini	Ulaganja u 2020. godini	Ulaganja u 2021. godini	Ulaganja u 2022. godini	Ulaganja u periodu I - VI 2023.	Saldo na dan 30.06.2023.
3.194.221	862.005	3.615.565	3.051.010	17.846.156	25.799.607	21.956.879	76.325.443
4%	1%	5%	4%	23%	34%	29%	100%

Najveći iznos novih ulaganja u periodu I - VI 2023. godine se odnosi na Blok 7 (2.010.714 KM), a od toga se najveći dio odnosi na ukalkulisane kamate (1.647.640 KM) i troškove osiguranja kolaterala (219.309 KM).

Društvo je na dan 31.12.2022. godine evidentiralo rashode po osnovu umanjenja vrijednosti investicija u toku, u iznosu od 25.719.642 KM, kako slijedi:

	Iznos umanjenja
HE Vranduk	16.427.970
Blok 8 TE Kakanj	6.222.623
HE Janjići	1.607.041
MHE na Neretvici	1.200.000
HE Una Kostela	262.008
	25.719.642

Najveći iznos umanjenja vrijednosti odnosi se na projekat izgradnje HE Vranduk, obzirom da je u toku 2019. godine, odlukom kreditora EBRD-a, naređeno vraćanje gradilišta u prvobitno stanje, nakon čega je JV Strabag AG Austrija/Končar d.d Zagreb uklonio svu opremu i izgrađene građevine sa gradilišta, te je gradilište vraćeno u prvobitno stanje. Zbog navedenog, ovaj projekat je trenutno u zastoju.

Na dan 31.12.2022. godine Društvo na investicijama u toku ima evidentiran neto iznos od 1.021.279 KM po osnovu ulaganja u projekat MHE na Neretvici (bruto iznos 2.221.279 KM, ispravka vrijednosti 1.200.000 KM). Prema informacijama koje smo dobili iz Sektora za pripremu i izgradnju MHE, VE i SE, konzorcij izvođača na jednom od ugovora u vezi izgradnje MHE na Neretvici je u aprilu 2023. godine pokrenuo tužbu protiv Društva, zbog nadoknade štete na osnovu nerealizovanog ugovora, u iznosu od 3.413.485 KM. Pored toga, kao što je navedeno u **Bilješci 12**, Društvo je u martu 2023. godine uputilo Tužbu Općinskom sudu u Mostaru protiv Grada Konjica, radi povrata uložениh sredstava i naknade štete usljed nerealizacije ugovora na projektu MHE na Neretvici. Grad Konjic je protiv Društva pokrenuo protivtužbu u maju 2023. godine.

Zbog navedenog, ovaj projekat je u zastoju. U toku revidiranog perioda, izvršen je povrat avansa u ukupnom iznosu 2.312.956 KM od dva izvođača. Obzirom na sve okolnosti koje su dovele do raskidanja ugovora u vezi projekta MHE na Neretvici, **skrećemo pažnju da je potrebno preispitati vrijednost preostalih iskazanih ulaganja od 1.021.279 KM.**

Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu

Uvidom u knjigovodstvenu evidenciju, uočili smo da se od ukupnog iznosa od 216.235.748 KM, 98% tj. iznos od 211.917.603 KM odnosi na avans uplaćen kineskom izvođaču radova China Gezhouba Group Company LTD u svrhu izgradnje Bloka 7 u TE Tuzla. Plaćanje avansa je izvršeno dana 11.06.2020. godine u skladu sa avansnom fakturom od izvođača radova i predstavlja 15% od ukupne vrijednosti ugovora za izgradnju Bloka 7. Bruto iznos avansa je 126.771.548 EUR (247.943.596 KM), PDV iznosi 18.419.798 EUR (36.025.993 KM), tako da je neto iznos avasa 108.351.750 EUR (211.917.603 KM). Od dana do sačinjavanja ovog Izvještaja, nije bilo pravdanja ovog avansa.

Finansiranje avansa je izvršeno 2/3 iz komercijalnog kredita od konzorcija domaćih banaka (detaljnije u **Bilješci 21.**), dok je 1/3 avansa plaćena iz vlastitih sredstava Društva.

Kako je navedeno, toku revidiranog perioda, izvršen je povrat avansa u ukupnom iznosu 2.312.956 KM od dva izvođača, po projektima izgradnje MHE na Neretvici.

6. Imovina s pravom korištenja

Društvo je u okviru obrazaca koji se dostavljaju Komisiji za VP, prikazalo imovinu s pravom korištenja kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Imovina s pravom korištenja – postrojenja i oprema	892.547	394.234
	892.547	394.234

Izvor: OEI-PD obrazac, Tabela B, na dan 30.06.2023. godine

Imovina s pravom korištenja se odnosi na automobile kupljene putem operativnog najma. Više detalja u **Bilješci 21.1.**

7. Nematerijalna imovina

Društvo je u okviru obrazaca koji se dostavljaju Komisiji za VP, prikazalo nematerijalnu imovinu kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Koncesije, patenti, licence i druga prava	5.125.554	5.693.043
Ostala nematerijalna imovina	2.995.522	3.433.225
	8.121.076	9.126.268

Izvor: OEI-PD obrazac, Tabela B, na dan 30.06.2023. godine

8. Biološka imovina

Društvo je u okviru obrazaca koji se dostavljaju Komisiji za VP, prikazalo biološku imovinu kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Biološka imovina	49.504	49.504
	49.504	49.504

Izvor: OEI-PD obrazac, Tabela B, na dan 30.06.2023. godine

Biološka imovina se odnosi na šumski i vjetrozaštitni pojas - deponija uglja u TE Kakanj.

9. Ulaganja u zavisne subjekte

Društvo je u okviru obrazaca koji se dostavljaju Komisiji za VP, prikazalo ulaganja u zavisne subjekte kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Ulaganja u zavisne subjekte	403.874.610	400.852.130
	403.874.610	400.852.130

Izvor: OEI-PD obrazac, Tabela B, na dan 30.06.2023. godine

Na osnovu analitičke kartice konta 06010000 *Ulaganja u zavisna društva* sačinili smo pregled ulaganja u zavisna društva sa stanjem na dan 30.06.2023. godine:

Zavisno društvo	% učešća Društva	30.06.2023.	31.12.2022.
Rudnici			
RU Kreka	100%	136.958.097	133.935.617
RMU Kakanj	100%	104.799.121	104.799.121
RMU Zenica	100%	68.154.168	68.154.168
RMU Breza	100%	49.100.363	49.100.363
RMU Đurđevik	100%	39.000.516	39.000.516
RMU Abid Lolić	100%	11.731.031	11.731.031
RU Gračanica	100%	11.301.467	11.301.467
		421.044.763	418.022.283
Ispravka vrijednosti		(55.158.582)	(55.158.582)
		365.886.181	362.863.701
Ostala društva			
MiOD d.o.o. Tuzla	100%	20.668.409	20.668.409
TTU energetik d.o.o. Tuzla	80%	6.648.000	6.648.000
Geolp d.o.o. Kakanj	100%	4.107.352	4.107.352
Iskraemeco d.o.o.	57,50%	3.192.691	3.192.691
Hotel ELBIH d.d. Makarska	100%	2.047.741	2.047.741
Eldis Tehnika d.o.o.	100%	1.324.236	1.324.236
		37.988.429	37.988.429
		403.874.610	400.852.130

Društvo ima zaključene ugovore o vođenju poslova kao i anekse na iste sa svim ZD u kojima je Društvo 100% vlasnik. Ugovorima o vođenju poslova se regulišu: prava i obaveze ugovornih strana koje se odnose na upravljanje ZD od strane VD, poslovi koje VD vodi u ime ZD, raspodjela dobiti i način pokrivanja gubitka ZD, obaveze ZD, obaveze VD, snošenje rizika i odgovornosti za štetu u ZD, izmjene, otkaz i raskid ugovora, te druga pitanja u ostvarivanju poslovnog povezivanja.

Na osnovu analitičke kartice konta 06010000 *Ulaganja u zavisna društva* sačinili smo pregled početnog priznavanja ulaganja, kao i naknadnih ulaganja u ZD, te isti dajemo u nastavku:

Zavisno društvo	Stanje na 31.12.2009.	Ulaganja 2010. – 30.06.2023.	Stanje na 30.06.2023. - bruto	Umanjenje vrijednosti	Stanje na 30.06.2023. - neto
Rudnici					
RU Kreka	37.144.754	99.813.343	136.958.097	(20.090.340)	116.867.757

JP ELEKTROPRIVREDA BIH D.D. – SARAJEVO
INTERNA REVIZIJA POLUGODIŠNJEG OBRAČUNA ZA 2023.

Zavisno društvo	Stanje na 31.12.2009.	Ulaganja 2010. – 30.06.2023.	Stanje na 30.06.2023. - bruto	Umanjenje vrijednosti	Stanje na 30.06.2023. - neto
RMU Kakanj	19.719.853	85.079.268	104.799.121	(5.239.956)	99.559.165
RMU Zenica	1.514.087	66.640.081	68.154.168	(23.853.958)	44.300.210
RMU Breza	12.490.360	36.610.003	49.100.363	(2.455.018)	46.645.345
RMU Đurđevik	5.107.789	33.892.727	39.000.516	-	39.000.516
RMU Abid Lolić	762.313	10.968.718	11.731.031	(3.519.310)	8.211.721
RU Gračanica	5.065.082	6.236.385	11.301.467	-	11.301.467
	81.804.238	339.240.525	421.044.763	(55.158.582)	365.886.181
Ostala društva					
MiOD	-	20.668.409	20.668.409	-	20.668.409
TTU Energetik	-	6.648.000	6.648.000	-	6.648.000
Geolp	-	4.107.352	4.107.352	-	4.107.352
Iskraemeco	3.285.536	(92.845)	3.192.691	-	3.192.691
Hotel ELBIH	1.291.303	756.438	2.047.741	-	2.047.741
Eldis tehnika	1.429.009	(104.773)	1.324.236	-	1.324.236
	6.005.848	31.982.581	37.988.429	-	37.988.429
	87.810.086	371.223.106	459.033.192	(55.158.582)	403.874.610

Prema podacima iz analitičke kartice konta 06010000 *Ulaganja u zavisna društva* Društvo je, nakon početnih priznavanja ulaganja u iznosu od 81.804.238 KM (procjenjena vrijednost rudnika na dan 30.09.2009. godine), u periodu 01.01.2010. – 30.06.2023. godine u rudnike uložilo dodatnih 339.240.525 KM (na osnovu odluka o dokapitalizaciji).

Na osnovu godišnjih finansijskih izvještaja, koja su ZD predala u FIA, sačinili smo pregled rezultata poslovanja (finansijskog rezultata) za period 31.12.2009. – 31.12.2022. godine i isti dajemo u nastavku. Obzirom da pravna lica nisu u obavezi sačinjavati polugodišnje finansijske izvještaje, Odbor za reviziju ne raspolaže podacima sa ostvarenim rezultatima sa 30.06.2023. godine.

Dobit / (gubitak) za godinu	RU Kreka	RMU Zenica	RMU Kakanj	RMU Breza	RMU Đurđevik	RMU Abid Lolić	RU Gračanica	Ukupno
2009.	(9.675.103)	(12.221.855)	(3.894.763)	(9.502.556)	(2.718.047)	(820.697)	158.187	(38.674.834)
2010.	(31.322.569)	(20.080.400)	(8.030.515)	(7.964.600)	1.334.434	(218.951)	94.754	(66.187.847)
2011.	(17.472.976)	(14.168.299)	(12.223.630)	(2.158.176)	(5.754.246)	(334.843)	93.969	(52.018.201)
2012.	(27.509.923)	(9.742.340)	(4.458.587)	(224.826)	120.265	(913.767)	470.764	(42.258.414)
2013.	(39.035.701)	(5.777.363)	(4.247.073)	(2.929.984)	(3.994.747)	73.177	451.102	(55.460.589)
2014.	(33.005.044)	(22.800.358)	(13.585.870)	(9.313.322)	(5.357.299)	(1.616.553)	1.326.018	(84.352.428)
2015.	(32.999.986)	(21.824.035)	(21.780.719)	(22.716.659)	(7.641.593)	(5.627.117)	4.343.033	(108.247.076)
2016.	(21.465.777)	(20.265.337)	(11.074.316)	(11.203.979)	190.243	(1.782.313)	2.654.775	(62.946.704)
2017.	(13.446.097)	(19.382.854)	5.013.216	529.447	(8.543.561)	(1.068.433)	2.666.786	(34.231.496)
2018.	(25.381.637)	(13.623.023)	(13.717.665)	(2.930.195)	(9.106.529)	(1.785.708)	283.714	(66.261.043)
2019.	(23.465.932)	(24.202.948)	(8.907.387)	(9.124.208)	(7.167.672)	(700.670)	1.516.331	(72.052.486)
2020.	(30.663.249)	(19.209.693)	(9.543.227)	(14.656.274)	(2.138.254)	(1.085.327)	2.644.817	(74.651.207)
2021.	(29.009.517)	(15.200.762)	(14.573.832)	(23.035.215)	(7.281.943)	(1.946.939)	2.092.845	(88.955.363)
2022.	(42.811.008)	(31.423.469)	(11.377.827)	(13.300.869)	1.890.731	(4.691.220)	3.351.919	(98.361.743)
Ukupno	(377.264.519)	(249.922.736)	(132.402.195)	(128.531.416)	(56.168.218)	(22.519.361)	22.149.014	(944.659.431)

Negativni rezultati poslovanja, koje su ZD rudnici ostvarivali u kontinuitetu u proteklom periodu (uz izuzetke), su kao posljedicu imali eroziju kapitala, a u pojedinim rudnicima i iskazivanje gubitka iznad visine kapitala. RU Kreka, RMU Breza i RMU Abid Lolić su u finansijskim izvještajima za 2022. godinu

iskazali gubitak iznad visine kapitala. RU Kreka je iskazao gubitak iznad visine kapitala u iznosu od 78.181.174 KM (31.12.2021. godine 41.618.771 KM), RMU Breza u iznosu od 56.023.596 KM (31.12.2021. godine 42.279.023 KM), a RMU Abid Lolić u iznosu od 6.592.231 KM (31.12.2021. godine 1.901.011 KM).

Uprava Društva je dana 17.02.2023. godine usvojila informaciju *Primjena MRS i MSFI za izvještaje na dan 31.12.2022. godine* (br. 05-6017-1/2013). Uprava je, između ostalog, razmatrala i primjenu MRS 36 *Umanjenje vrijednosti imovine*. U dokumentu se navodi da je činjenica da šest od sedam ZD rudnika uglja u vlasništvu posluje sa gubicima, ima značajne dospjele neizmirene obaveze, te probleme u eksploataciji uglja i zaostalu pripremu i otkrивku. Međutim, da nema proizvodnje uglja u rudnicima Koncerna, Društvo bi bilo primorano da kupuje električnu energiju ili da kupuje ugalj iz drugih rudnika izvan Koncerna, što je u svakom slučaju mnogo skuplja varijanta u odnosu na postojeće stanje. Stoga je Uprava zaključila da ulaganja u ZD rudnike imaju visoku vrijednost za Društvo bez obzira na probleme u radu ZD rudnika.

Međutim, obzirom na porast troškova radne snage, zaostalu pripremu i otkrивku, te značajan iznos tekućih dospjelih obaveza, Uprava Društva je procijenila da je potrebno evidentirati umanjeње vrijednosti kako slijedi: RMU Zenica 35%, RMU Abid Lolić 30%, RU Kreka 15%, RMU Kakanj 5%, RMU Breza 5%, dok je za RMU Đurđevik i RU Gračanica procjena da umanjeње nije potrebno.

Kod procenta umanjeња Uprava je uzela u obzir sljedeće okolnosti:

- Proizvodnja uglja i značaj tih količina za ukupnu proizvodnju u termoelektranama;
- Proizvodni i finansijski rezultati ZD rudnika u posljednje 3 godine;
- Stanje dospjelih neizmirenih obaveza ZD rudnika na dan 31.12.2022. godine.

Umanjenje vrijednosti u iznosu od 55.158.582 KM predstavlja 13,2% vrijednosti ulaganja u ZD rudnike na dan 31.12.2022. godine.

U toku 2022. godine pokrenute su aktivnosti na nabavci usluga nezavisnog procjenitelja za potrebe procjene vrijednosti ulaganja u ZD rudnike uglja. Prvi pokrenuti postupak nabavke je poništen jer nijedna ponuda nije dostavljena u određenom krajnjem roku. Drugi pokrenuti postupak je također poništen zbog žalbi ponuđača. U augustu 2023. godine pokrenut je novi postupak nabavke usluge procjene vrijednosti ulaganja u ZD rudnike na dan 31.12.2023. godine, prema kojem je krajnji rok za izvršenje svih obaveza 22.01.2024. godine.

Ovo je bila jedna od osnova za mišljenje s rezervom Ureda za reviziju institucija FBiH za 2022. godinu. Revizori iz Ureda su naveli da, obzirom da nije angažovan nezavisni procjenitelj, ne mogu potvrditi vrijednost iskazanih ulaganja niti adekvatnost ispravke vrijednosti zbog činjenice da zavisna društva ostvaruju značajne gubitke u poslovanju.

Po našem mišljenju, iako je Društvo **poduzelo potrebne aktivnosti na angažovanju nezavisnog procjenitelja**, ovom revizijom **ne možemo potvrditi** da je izvršeno umanjeње od 55.158.582 KM dostatno. Angažovanjem nezavisnog procjenitelja koji će izvršiti procjenu vrijednosti ulaganja u rudnike dobiće se mjerodavan podatak o umanjeњу koje je potrebno izvršiti.

10. Ulaganja u pridružene subjekte

Ulaganja u pridružene subjekte u iznosu 1.950.186 KM se odnose na ETI d.o.o. Sarajevo, u kojem Društvo ima 49% vlasništva.

11. Finansijska imovina po amortizovanom trošku

Društvo je u okviru obrazaca koji se dostavljaju Komisiji za VP, prikazalo finansijsku imovinu po amortizovanom trošku kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Depoziti kod banaka (11.1)	39.116.600	48.895.750
Dati krediti - dugoročni dio (11.2)	<u>99.622.207</u>	<u>111.253.552</u>
	<u>138.738.807</u>	<u>160.149.302</u>

Izvor: OEI-PD obrazac, Tabela B, na dan 30.06.2023. godine

11.1 Depoziti kod banaka

Na osnovu podataka dostavljenih od strane Sektora za upravljanje finansijama, kao i knjigovodstvenih evidencija, sačinili smo detaljni pregled dugoročnih depozita kod banaka:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Sparkasse bank d.d. Bosna i Hercegovina		
9,8 miliona KM dospijeće 07.07.2024. godine, kamatna stopa 1,95%	9.779.150	-
4,9 miliona KM, dospijeće 07.07.2024. godine, kamatna stopa 1,95%	4.889.575	-
5 miliona EUR, dospijeće 28.01.2024. godine, kamatna stopa 1,35%	-	9.779.150
5 miliona EUR, dospijeće 28.01.2024. godine, kamatna stopa 1,35%	-	9.779.150
	<u>14.668.725</u>	<u>19.558.300</u>
Bosnia bank international d.d. Sarajevo		
5 miliona EUR dospijeće 07.07.2024. godine, kamatna stopa 1,54%	<u>9.779.150</u>	-
	<u>9.779.150</u>	-
ASA banka d.d. Sarajevo		
2,5 miliona EUR dospijeće 07.07.2024. godine, kamatna stopa 1,90%	<u>4.889.575</u>	-
	<u>4.889.575</u>	-
PBS d.d. Sarajevo		
2,5 miliona EUR dospijeće 07.07.2024. godine, kamatna stopa 1,61%	<u>4.889.575</u>	-
	<u>4.889.575</u>	-
Union banka d.d. Sarajevo		
2,5 miliona EUR dospijeće 07.07.2024. godine, kamatna stopa 1,54%	4.889.575	-
5 miliona EUR, dospijeće 28.01.2024. godine, kamatna stopa 1,05%	-	9.779.150
	<u>4.889.575</u>	<u>9.779.150</u>
NLB Banka d.d. Sarajevo		
5 miliona EUR dospijeće 28.01.2024. godine, kamatna stopa 1,15%	-	9.779.150
	-	<u>9.779.150</u>
Intesa SanPaolo Banka d.d. BiH		
5 miliona EUR, dospijeće 29.01.2024. godine, kamatna stopa 1,10%	-	9.779.150
	-	<u>9.779.150</u>
	<u>39.116.600</u>	<u>48.895.750</u>

11.2 Dati krediti

Na osnovu bruto bilansa sa stanjem na dan 30.06.2023. godine, sačinili smo detaljniji pregled datih kredita, kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Pozajmice ZD rudnicima - pretvorba avansa (11.2.1)		
Dugoročni dio	189.063.108	196.092.479
Tekuće dospjeće	15.638.720	13.185.293
Ispravka vrijednosti	(195.442.407)	(195.442.407)
	9.259.421	13.835.365
Pozajmice ZD rudnicima - podsticajne mjere (11.2.2)		
Dugoročni dio	116.860.715	121.462.688
Tekuće dospjeće	6.992.333	2.396.897
Ispravka vrijednosti po MSFI 9	(10.934.753)	(10.934.753)
	112.918.295	112.924.832
Zajmovi dati zaposlenim (11.2.3)		
Dugoročni dio	75.545	75.545
Tekuće dospjeće	45.687	81.020
	121.232	156.564
	122.298.947	126.916.761

Dospjeće datih kredita se može prikazati kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Dugoročni dio	99.622.207	111.253.552
Tekuće dospjeće (Bilješka 16.2.1)	22.676.740	15.663.210
	122.298.947	126.916.761

11.2.1 Pozajmice ZD rudnicima – pretvorba avansa

Skupština Društva je na 69. sjednici održanoj dana 25.05.2021. godine donijela *Odluku o pretvorbi uplaćenih a neopravdanih avansa zavisnim društvima – rudnicima uglja u dugoročne pozajmice*, kojom se odobrava pretvorba uplaćenih a neopravdanih avansa za isporuku uglja ZD rudnicima uglja u dugoročne pozajmice u iznosu od 195.442.407 KM (bez PDV) odnosno 228.312.754 (sa PDV). PDV iznosi 32.870.348 KM.

Dana 31.05.2021. i 01.06.2021. godine potpisani su sporazumi sa ZD rudnicima (osim sa RU Gračanica, od kojeg nije bilo potraživanja po osnovu datih avansa).

U skladu sa potpisanim sporazumima, povrat pozajmica bez PDV u iznosu od 195.442.407 KM će se vršiti u periodu od maksimalno 20 godina (RU Kreka 20 godina, RMU Abid Lolić 7 godina, ostali rudnici 10 godina) plus 2 godine grace perioda, odnosno maksimalno 264 mjesečna perioda. Kamatna stopa na ugovoreni iznos pozajmice je 1,5% godišnje. Posebnom odlukom je za svaki rudnik uglja utvrđen povrat PDV-a, u ukupnom iznosu od 32.870.348 KM. Do 30.06.2023. godine, po osnovu PDV-a od rudnika je "naplaćeno" 23.610.926 KM (do 31.12.2022. godine: 19.034.983 KM).

Društvo je sa svakim ZD rudnikom zaključilo poseban sporazum o načinu povrata PDV-a po osnovu pretvorbe u dugoročnu pozajmicu, uplaćenih a neopravdanih avansa.

Prikaz iznosa i stanja pozajmica po osnovu pretvorbe avansa na dan 30.06.2023. godine je kako slijedi:

	Odobreni iznos pozajmice bez PDV	Stanje pozajmice bez PDV na dan 30.06.2023.	Odobreni iznos pozajmice - PDV	Stanje pozajmice - PDV na dan 30.06.2023.	Pozajmice (sa PDV) - bruto stanje na dan 30.06.2023.	Ispravka vrijednosti	Pozajmice (sa PDV) - neto stanje na dan 30.06.2023.
RU Kreka	123.363.316	123.363.316	20.971.764	9.259.421	132.622.737	(123.363.316)	9.259.421
RMU Zenica	38.789.259	38.789.259	6.240.131	-	38.789.259	(38.789.259)	-
RMU Breza	11.445.016	11.445.016	1.945.653	-	11.445.016	(11.445.016)	-
RMU Abid Lolić	10.240.000	10.240.000	1.740.800	-	10.240.000	(10.240.000)	-
RMU Đurđevik	7.700.000	7.700.000	1.309.000	-	7.700.000	(7.700.000)	-
RMU Kakanj	3.904.816	3.904.816	663.000	-	3.904.816	(3.904.816)	-
	195.442.407	195.442.407	32.870.348	9.259.421	204.701.829	(195.442.407)	9.259.421

Grace period navedenih pozajmica je istekao 01.07.2023. godine kada je trebala početi otplata pozajmica.

Na sjednici Skupštine održanoj 17.10.2023. godine, donešena je *Odluka o izmjeni Odluke o pretvorbi uplaćenih a neopravdanih avansa zavisnim društvima – rudnicima uglja u dugoročne pozajmice*. Ovom odlukom se rok za povrat pozajmica produžava, i isti će biti maksimalno 20 godina + 4 godine grace perioda, odnosno maksimalno 288 mjesečna perioda.

11.2.2 Pozajmice ZD rudnicima – podsticajne mjere

Skupština Društva je na 69. sjednici održanoj dana 25.05.2021. godine donijela *Odluku o odobravanju sredstava za davanje pozajmica zavisnim društvima – rudnicima uglja*. Ovom odlukom se odobravaju sredstva za davanje pozajmica ZD rudnicima uglja u ukupnom iznosu od 125.000.000 KM radi finansiranja podsticajnih mjera sporazumnog prestanka ugovora o radu, finansiranje zaostalih obaveza doprinosa za PIO/MIO i doprinosa za nezaposlene, finansiranje troškova za prekvalifikacije/dokvalifikaciju radnika i finansiranje izmirenja ostalih troškova poslovanja iz prethodnog perioda. U skladu sa potpisanim ugovorima pozajmica se daje na period od maksimalno 120 mjeseci, s tim da se odobrava grace period od 24 mjeseca. Kamatna stopa će iznositi 1,5% godišnje. Povrat pozajmice će se realizirati kompenzacijom iznosa mjesečne rate te obaveze Društva prema rudnicima uglja po osnovu isporuka uglja. Rok za davanje ovih pozajmica je najkasnije 31.12.2022. godine.

Na 99. sjednici održanoj 28.02.2023. godine, Nadzorni odbor je usvojio *Izveštaj o realizaciji aktivnosti po odobrenim pozajmicama zavisnim društvima rudnicima*, zaključno sa 31.12.2022. godine. U izvještaju se navodi da je od predviđenih 125.000.000 KM sredstava za pozajmice, zaključno ugovora o pozajmicama u iznosu 123.859.585 KM, te da preostala sredstva u iznosu od 1.140.415 KM neće biti realizovana obzirom da je krajnji rok za davanje pozajmica bio 31.12.2022. godine.

Do 31.12.2022. godine Društvo je sa rudnicima zaključilo ugovore po osnovu pozajmica za finansiranje podsticajnih mjera sporazumnog prestanka ugovora o radu, zaostalih obaveza doprinosa, finansiranje troškova prekvalifikacije, te ostalih troškova poslovanja iz prethodnog perioda u ukupnom iznosu od 123.859.585 KM. U toku perioda I – VI 2023. godine nije bilo odobravanja novih pozajmica.

Do dana 30.06.2023. godine, grace period još nije istekao. Jedina uplata u toku I – VI 2023. godine je izvršena od strane RMU Kakanj, po osnovu povrata neutrošenih sredstava po ugovoru o pozajmici br. 01-05-05378-1/22, u iznosu 6.538 KM. Prema informacijama koje smo dobili od Sektora za upravljanje finansijama, neutrošena sredstva je imalo i društvo RU Kreka, u iznosu 49.829 KM, ali **uplata neutrošenih sredstava od strane RU Kreka nije izvršena do dana sačinjavanja ovog izvještaja.**

Na sjednici Skupštine održanoj 17.10.2023. godine, donešena je *Odluka o izmjenama Odluke o odobravanju sredstava za davanje pozajmica zavisnim društvima - rudnicima uglja*. Ovom odlukom se

odobrena sredstva za davanje pozajmica povećavaju na 200 miliona KM (sa dosadašnjih 125 miliona KM), rok za povrat će biti 120 mjeseci s uključenim grace periodom od 48 mjeseci, te rok za davanje pozajmica je najkasnije do 31.12.2024. godine.

U nastavku je dat prikaz datih pozajmica po rudnicima:

	Iznos odobrenih pozajmica do 30.06.2023.	Stanje na dan 30.06.2023. godine
RMU Zenica	44.175.639	44.175.639
RU Kreka	39.092.431	39.092.431
RMU Kakanj	12.257.154	12.250.617
RMU Breza	14.677.470	14.677.470
RMU Đurđevik	5.207.000	5.207.000
RMU Abid Lolić	8.449.890	8.449.890
	123.859.585	123.853.048
Ispravka vrijednosti – MSFI 9		(10.934.753)
		112.918.295

Društvo na dan 30.06.2023. godine nije vršilo usaglašavanje putem IOS-a, obzirom da nema zakonske obaveze sastavljanja finansijskih izvještaja.

U finansijskim izvještajima za godinu koja završava 31.12.2022. godine, na osnovu MSFI 9 *Finansijski instrumenti*, Društvo je izvršilo ispravku vrijednosti pozajmica za podsticajne mjere odobrenih ZD rudnicima, u iznosu od 10.934.753 KM. Ispravka vrijednosti po osnovu MSFI 9 za ostale kategorije potraživanja je prikazano u okviru **Bilješke 16.2.1**. Obzirom da Društvo nema zakonsku obavezu sačinjavanja finansijskih izvještaja na dan 30.06.2023. godine, procjena ispravke vrijednosti po osnovu MSFI 9 nije rađena nakon 31.12.2022. godine.

11.2.3 Zajmovi dati zaposlenim

Zajmovi dati zaposlenicima za rješavanje stambenih pitanja su odobreni u skladu sa Odlukom Upravnog odbora broj UO-6-13510-3/99 od 18.11.1999. godine i izmjenom Odluke broj UO-12-14580-7/00 od 12.10.2000. godine, sa kamatnom stopom od 4,25% do 5,75% godišnje i rokom otplate od 15 do 20 godina.

Obzirom da je Direkcija Društva vršila isplatu ovih zajmova, istovremeno se evidentiraju potraživanja Direkcije prema podružnicama, te obaveze podružnica prema Direkciji. Od ukupnih potraživanja u iznosu 121.232 KM, iznod od 52.079 KM se odnosi na potraživanja Direkcije prema podružnicama Društva. Ovaj iznos je također evidentiran u okviru obaveza (**Bilješka 24.** - 32.969 KM **Bilješka 25.3** – 16.174 KM te **Bilješka 25.5** – 2.936 KM). Obzirom da je isti iznos evidentiran na potraživanjima i obavezama, nema efekata na finansijski položaj Društva.

12. Ostala imovina i potraživanja

Ova potraživanja odnose se na:

- Dugoročni dio sporazuma o reprogramu duga po osnovu isporučene toplotne energije (JP Rad d.o.o. Lukavac) i isporučene tehnološke vode iz hidroakumulacije Sniježnica (RITE Ugljevik a.d. Ugljevik), u iznosu od 4.553.097 KM. Društvo je dana 25.05.2023. godine zaključilo tri ugovora o izmirenju duga za isporuku tehnološke vode sa RITE Ugljevik a.d. Ugljevik. Ukupan iznos reprogramiranih potraživanja (glavnice) je 6.667.000 KM, a dužnik će sa kamatama vratiti

ukupno 8.741.274 KM. Prva rata za sva tri ugovora dospjeva 10.06.2023. godine, a posljednja 10.06.2026. godine.

- unaprijed plaćene troškove (preko 12 mjeseci) u iznosu od 992.603 KM, koji se najvećim dijelom (773.314 KM) odnose na plaćanje troškova eksproprijacije zemljišta za potrebe izgradnje malih hidroelektrana na slivu rijeke Neretvice, u skladu sa ugovorom broj 01-3900/09 od 23.02.2009. godine zaključenim između Društva (Koncesionar) i Općine Konjic (Koncesor). Realizacija projekata izgradne malih hidroelektrana je u zastoju, te je Društvo dana 25.03.2023. godine uputilo Tužbu Općinskom sudu u Mostaru protiv Grada Konjica, radi povrata uloženi sredstava i naknade štete usljed nerealizacije ovih ugovora. Grad Konjic je protiv Društva pokrenuo protivtužbu u maju 2023. godine. Obzirom na navedene okolnosti, **skrećemo pažnju da je potrebno preispitati vrijednost iskazanih unaprijed plaćenih troškova.**
- dio stambenih zajmova odobrenih zaposlenicima Društva u iznosu 32.970 KM, o čemu smo detaljnije pisali u **Bilješci 11.2.3** i
- zaključene sporazume o reprogramu za isporučenu električnu energiju sa više trećih lica te sa ZD rudnicima koja Društvo u toku godine evidentira u okviru potraživanja od kupaca. Obzirom da pravna lica nisu u obavezi sastavljati polugodišnje finansijske izvještaje, Društvo na dan 30.06.2023. godine nije izvršilo preknjiženja sa potraživanja od kupaca na ovu poziciju (što je bilo izvršeno sa stanjem na dan 31.12.2022. godine).

U toku perioda I – VI 2023. godine, Društvo je zaključilo 2 nova ugovora o reprogramu sa ZD rudnicima:

- RMU Zenica, iznos reprograma 2.788.740 KM, koji se odnosi na isporučenu električnu energiju u iznosu 2.754.279 KM te zatezne kamate u iznosu 34.461 KM. Reprogram se zaključuje na 60 mjeseci, s tim da prvi anuitet dospjeva 26.06.2023. godine a posljednji 25.08.2028. godine. Mjesečni iznos anuiteta je 46.480 KM.
- RU Kreka, iznos reprograma 3.082.753 KM, koji se odnosi na isporučenu električnu energiju u iznosu 3.075.946 KM te zatezne kamate u iznosu 6.807 KM. Reprogram se zaključuje na 48 mjeseci, s tim da prvi anuitet dospjeva 26.06.2023. godine a posljednji 25.05.2027. godine. Mjesečni iznos anuiteta je 64.224 KM.

U toku revidiranog perioda, te do trenutka sačinjavanja ovog izvještaja, Društvo je raskinulo dva ugovora o reprogramu sa RMU Zenica, kako slijedi:

- Dana 13.03.2023. godine, Društvo je poslalo dopis prema RMU Zenica u kojem se navodi da su se stekli uslovi za raskid ugovora krivicom dužnika. U dopisu je navedeno da na dan 07.03.2023. godine, RMU Zenica duguje iznos od 575.632 KM, što čini dva anuiteta po ugovoru o reprogramu te tri računa za električnu energiju.
- Dana 08.08.2023. godine, Društvo je poslalo dopis prema RMU Zenica u kojem se navodi da s obzirom na činjenicu da RMU Zenica nije izmirio obaveze po upozorenju poslanom 14.07.2023. godine, ugovor o reprogramu se smatra raskinutim krivicom dužnika. U dopisu/upozorenju poslanom 14.07.2023. godine navodi se da na dan 12.07.2023. godine RMU Zenica duguje iznos od 566.296 KM, što čini jedan anuitet po ugovoru o reprogramu te tri računa za električnu energiju.

U dopisima je navedeno da će Društvo poduzeti neophodne pravne radnje na zaštiti svojih prava i interesa. Na 4. sjednici Nadzornog odbora, održanoj 17.10.2023. godine, Nadzorni odbor je donio Zaključak 3/4 koji glasi: "**Zadužuje se Uprava Društva da preduzme sve mjere i aktivnosti na zaštiti potraživanja Društva prema RMU Zenica**".

13. Odgođena poreska imovina

Na dan 31.12.2022. godine, Društvo je obračunalo povećanje odgođene poreske imovine po osnovu rezervisanja za sudske sporove, umanjena vrijednosti u ulaganja u ZD rudnike te iznosa amortizacije obračunate po funkcionalnoj metodi. U toku revidiranog perioda, nije bilo promjena na ovoj poziciji obzirom da Društvo nema zakonsku obavezu sačinjavanja finansijskih izvještaja na dan 30.06.2023. godine.

14. Zalihe

Društvo je u okviru obrazaca koji se dostavljaju Komisiji za VP, prikazalo zalihe kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar (14.1)	128.956.819	66.813.127
Roba	9.727	4.073
Dati avansi (14.2)	31.339.079	9.661.834
	<u>160.305.625</u>	<u>76.479.034</u>

Izvor: OEI-PD obrazac, Tabela B, na dan 30.06.2023. godine

14.1 Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar

Na osnovu bruto bilansa, sačinili smo detaljniji pregled datih sirovina, materijala, rezervih dijelova i sitnog inventara, kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Sirovine i materijal		
Ugalj	64.155.141	10.795.367
Elektro, građevinski, mašinski i IKT materijal	59.063.649	51.463.980
Ostale sirovine i materijali	8.114.334	7.890.364
Ispravka vrijednosti sirovina i materijala	(18.970.666)	(17.860.314)
	<u>112.362.458</u>	<u>52.289.397</u>
Rezervni dijelovi		
Rezervni dijelovi	22.517.080	20.624.216
Ispravka vrijednosti rezervnih dijelova	(6.872.571)	(7.013.672)
	<u>15.644.509</u>	<u>13.610.544</u>
Autogume, ambalaža, sitan inventar i HTZ oprema		
Autogume, ambalaža, sitan inventar i HTZ oprema	11.189.320	10.311.752
Ispravka vrijednosti autoguma, ambalaže, sitnog inventara i HTZ opreme	(10.239.468)	(9.398.566)
	<u>949.852</u>	<u>913.186</u>
	<u>128.956.819</u>	<u>66.813.127</u>

Popis uglja

U skladu sa Uputstvom za ugalj broj U-01-38132/15-23./6. od 22.12.2015. godine, geodetsko mjerenje i hemijska analiza depoa uglja se vrši kvartalno. U toku 2023. godine u TE Kakanj i TE Tuzla su vršena kvartalna geodetska mjerenja i hemijska analiza depoa uglja.

Uvidom u izvještaje o popisu uglja na dan 30.06.2023. godine u TE Kakanj i TE Tuzla zapazili smo da u istim nisu iskazane razlike po popisu zaliha uglja.

Minimalne zalihe

Dana 05.01.2016. godine Uprava je na 26. sjednici usvojila dokument "*Politika upravljanja zalihama*". Također, na 51. sjednici održanoj 25.10.2016. godine Uprava Društva je usvojila sljedeći Zaključak:

"Definisati minimalne i optimalne zalihe u svakoj podružnici, vodeći računa o poslovnom procesu, kao i o starosnoj granici zaliha, koja bi trebala biti do godinu dana, izuzev za važnije materijale i rezervne dijelove, koje treba posebno identifikovati. Pri tome je potrebno uvažavati rokove potrebne za provedbu postupka nabavke u skladu sa ZJN.

Ovaj parametar, kao i postojeće stanje zaliha i istoriju potrošnje konkretnih materijala, tretirati kao ključne kriterije za ocjenu svrsishodnosti svake pojedinačne nabavke."

Proizvodne podružnice Društva (TE Tuzla, TE Kakanj i HE na Neretvi) su sačinile dokumente kojima su definisane minimalne i optimalne zalihe. Također, Uprava Društva je u martu 2019. godine (na 236. sjednici, zaključak broj 7) usvojila *Informaciju - Plan upravljanja zalihama u proizvodnim podružnicama*, br. 02-9373/19 od 22.3.2019. godine. Za elektrodistributive podružnice, Društvo je, u aplikaciju SAP, za svaku stavku zaliha unijelo podatke o minimalnim zalihama (tromjesečne zalihe) i optimalnim zalihama (šestomjesečne zalihe).

U skladu sa članom 82. Pravilnika o RiRP "*najveći broj rezervnih dijelova i opreme za servisiranje evidentira se kao zaliha i priznaje kao rashod u momentu upotrebe, dok se važniji rezervni dijelovi priznaju kao oprema kada ispunjavaju definiciju nekretnina, postrojenja i opreme u skladu sa odredbama MRS 16, što se definiše internim aktom Društva."*

U Društvu postoji *Uputstvo o važnijim rezervnim dijelovima* koje je u primjeni od 01.01.2018. godine.

Umanjenje vrijednosti zaliha

Uprava Društva je 09.02.2016. godine usvojila *Uputstvo za umanjenje vrijednosti zaliha*.

Uputstvom za umanjenje vrijednosti zaliha određeni su sljedeći procenti umanjenja vrijednosti zaliha u odnosu na starosnu strukturu istih:

	od 1 do 2 godine	od 2 do 3 godine	od 3 do 5 godina	preko 5 godina
Zalihe (osim rezervnih dijelova)	15%	30%	50%	95%
Rezervni dijelovi	0%	0%	30%	50%

Na osnovu starosne strukture zaliha na dan 30.06.2023. godine, sačinjene od strane Društva, u nastavku dajemo pregled zaliha starijih od godinu dana po podružnicama:

	Vrijednost zaliha preko godine dana	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 3 godine	Od 3 do 5 godina	Preko 5 godina
	1 Σ 2 do 5	2	3	4	5
TE Kakanj	13.847.184	1.213.536	257.701	1.120.470	11.255.477
TE Tuzla	14.562.161	1.730.708	806.572	1.320.565	10.704.315
HE na Neretvi	1.371.160	38.435	19.083	38.189	1.275.453
ED Sarajevo	4.289.561	1.693.143	468.534	213.690	1.914.193
ED Bihać	3.443.586	2.036.830	101.725	113.973	1.191.059
ED Mostar	1.020.105	388.390	66.773	78.648	486.294
ED Tuzla	5.825.375	2.985.297	320.653	322.787	2.196.639
ED Travnik	-	-	-	-	-
ED Zenica	3.144.728	2.220.408	95.895	81.539	746.886
	47.503.861	12.306.746	2.136.937	3.289.861	29.770.316

Društvo ne vrši analitička knjiženja umanjenja vrijednosti zaliha po svakoj šifri materijala, nego se umanjenja vrijednosti zaliha knjiže, na navedenim kontima, u sintetičkim iznosima po organizacionim

dijelovima Društva.

Efekat primjene Uputstva za period I - VI 2023. godine je neto rashod u iznosu 969.252 KM. Rashodi u iznosu 1.110.715 KM te prihodi u iznosu 141.464 KM su evidentirani u okviru **Bilješkama 2. i 4.**

14.2 Dati avansi

Dati avansi se najvećim dijelom (24.970.338 KM odnosno 80%) odnose na predračune za isporuku uglja prema ZD rudnicima RMU Zenica, RU Kreka i RMU Đurđevik. Društvo također ima potraživanja za date avanse od ITC d.o.o. Zenica u iznosu 6.272.379 KM, što čini 19% ukupnog salda.

15. Potraživanja od kupaca

Društvo je u okviru obrazaca koji se dostavljaju Komisiji za VP, prikazalo potraživanja od kupaca kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Kupci - povezane strane	2.864.679	1.795.541
Kupci u zemlji	114.844.403	107.635.863
Kupci u inostranstvu	1.841.891	19.744.324
	<u>119.550.973</u>	<u>129.175.728</u>

Izvor: OEI-PD obrazac, Tabela B, na dan 30.06.2023. godine

Od ukupnih bruto potraživanja od kupaca na dan 30.06.2023. godine, 94% čine potraživanja od prodaje električne energije.

Potraživanja od kupaca se analitički evidentiraju u sljedećim aplikacijama:

- u aplikacijama SOEE i SONN: kupci 35 kV, 10 kV i 0,4 kV (uključujući potraživanja za električnu energiju od povezanih društava), te kupci troškova mrežarine (kupci koji imaju drugog snabdjevača električnom energijom, a Društvo im obračunava samo troškove mrežarine)
- u aplikaciji SAP: ostali kupci električne energije (110 kV, kupci u inostranstvu itd), kupci za ostale proizvode i usluge (energetske saglasnosti, sporedne proizvode, itd).

U toku godine Društvo potraživanja od povezanih pravnih lica za električnu energiju evidentira u okviru grupe konta 211, a prilikom sačinjavanja finansijskih izvještaja izvrši preknjiženja na konto 2100000 *Potraživanja od kupaca povezanih pravnih osoba.*

Saldo na dan 30.06.2023. godine u iznosu 2.864.679 KM se odnosi samo na RMU Zenica, RMU Breza i RMU Kakanj. Prema informacijama dobijenim iz ED Zenica, navedeni saldo sadrži i potraživanja po osnovu reprograma, te su radi "lakšeg praćenja realizacije" sva potraživanja evidentirana preko ovog konta. Međutim, obzirom da RMU Zenica nije redovno izmirivao svoje obaveze (detaljnije u **Bilješci 12.**), na dan 31.08.2023. godine potraživanja od RMU Zenica, kao i od RMU Breza i RMU Kakanj, su preknjižena na grupu konta 211.

16. Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku

Društvo je u okviru obrazaca koji se dostavljaju Komisiji za VP, prikazalo ostalu finansijsku imovinu po amortizovanom trošku kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Depoziti kod banaka – kratkoročni (16.1)	156.498.797	151.599.824
Dati krediti, reprogramirana potraživanja – tekuće dospjeće (16.2)	23.509.971	17.829.043
	180.008.768	169.428.867

Izvor: OEI-PD obrazac, Tabela B, na dan 30.06.2023. godine

16.1 Depoziti kod banaka – kratkoročni

Na osnovu podataka dostavljenih od strane Sektora za upravljanje finansijama, sačinili smo detaljniji pregled kratkoročnih depozita kod banaka:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Sparkasse bank d.d. BiH		
5 miliona EUR, dospjeće 06.07.2023. godine, kamatna stopa 0,45%	9.779.150	9.779.150
5 miliona EUR, dospjeće 06.07.2023. godine, kamatna stopa 0,45%	9.779.150	9.779.150
5 miliona EUR, dospjeće 06.07.2023. godine, kamatna stopa 0,45%	9.779.150	9.779.150
5 miliona EUR, dospjeće 28.01.2024. godine, kamatna stopa 1,35%	9.779.150	-
5 miliona EUR, dospjeće 28.01.2024. godine, kamatna stopa 1,35%	9.779.150	-
5 miliona EUR, dospjeće 29.05.2023. godine, kamatna stopa 0,20%	-	9.779.150
	48.895.750	39.116.600
Intesa SanPaolo bank d.d. BiH		
5 miliona EUR, dospjeće 29.01.2024. godine, kamatna stopa 1,10%	9.779.150	-
2,5 miliona EUR, dospjeće 30.04.2024. godine, kamatna stopa 1,50%	4.889.575	-
5 miliona EUR, dospjeće 30.04.2024. godine, kamatna stopa 1,50%	9.779.150	-
	24.447.875	-
NLB banka d.d. Sarajevo		
5 milona EUR, dospjeće 28.01.2024. godine, kamatna stopa 1,15%	9.779.150	-
6 milona EUR, dospjeće 07.05.2024. godine, kamatna stopa 1,35%	9.779.150	-
2,5 miliona EUR, dospjeće 11.03.2023. godine, kamatna stopa 0,34%	-	4.889.575
	19.558.300	4.889.575
ProCredit bank d.d. Sarajevo		
2,5 miliona EUR, dospjeće 29.07.2023. godine, kamatna stopa 0,70%	4.889.575	4.889.575
5 miliona EUR, dospjeće 29.07.2023. godine, kamatna stopa 0,70%	9.779.150	9.779.150
	14.668.725	14.668.725
Ziraat bank d.d. Sarajevo		
5 miliona EUR, dospjeće 10.04.2024. godine, kamatna stopa 1,90%	9.779.150	-
2,5 miliona EUR, dospjeće 10.04.2024. godine, kamatna stopa 1,90%	4.889.575	-
	14.668.725	-
Bosna bank International		
5 miliona EUR, dospjeće 03.05.2024. godine, kamatna stopa 1,33%	9.779.150	-
5 miliona EUR, dospjeće 11.03.2023. godine, kamatna stopa 0,20%	-	9.779.150
2,5 miliona EUR, dospjeće 10.06.2023. godine, kamatna stopa 0,40%	-	4.889.575
5 miliona EUR, dospjeće 10.06.2023. godine, kamatna stopa 0,40%	-	9.779.150
9,78 miliona KM, dospjeće 11.03.2023. godine, kamatna stopa 0,20%	-	9.779.150
9,78 miliona KM, dospjeće 11.03.2023. godine, kamatna stopa 0,20%	-	9.779.150
	9.779.150	44.006.175

	30.06.2023.	31.12.2022.
ASA banka d.d. Sarajevo		
5 miliona EUR, dospijeće 07.07.2024. godine, kamatna stopa 1,90%	9.779.150	-
5 miliona EUR, dospijeće 11.03.2023. godine, kamatna stopa 0,35%	-	9.779.150
5 miliona EUR, dospijeće 29.05.2023. godine, kamatna stopa 0,35%	-	9.779.150
5 miliona EUR, dospijeće 29.05.2023. godine, kamatna stopa 0,35%	-	9.779.150
5 miliona EUR, dospijeće 30.06.2023. godine, kamatna stopa 1,05%	-	9.779.150
	9.779.150	39.116.600
Union banka d.d. Sarajevo		
5 miliona EUR, dospijeće 28.01.2024. godine, kamatna stopa 1,05%	9.779.150	-
	9.779.150	-
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo		
2,5 miliona EUR, dospijeće 30.04.2024. godine, kamatna stopa 1,35%	4.889.575	-
2,5 miliona EUR, dospijeće 11.03.2023. godine, kamatna stopa 0,30%	-	4.889.575
2,5 miliona EUR, dospijeće 29.05.2023. godine, kamatna stopa 0,30%	-	4.889.575
	4.889.575	9.779.150
Potraživanja za kamate na depozite	32.397	22.999
	156.498.797	151.599.824

Na dan 30.06.2023. godine, depozit kod ASA banke u iznosu od 9.779.150 KM je trebao biti evidentiran u okviru dugoročnih depozita, obzirom da mu na dan 30.06.2023. godine datum dospijeća prelazi 12 mjeseci. Dana 01.08.2023. godine navedeni depozit je preknjižen na dugoročne depozite.

16.2 Dati krediti, reprogramirana potraživanja – tekuće dospijeće

Na osnovu bruto bilansa, sačinili smo detaljniji pregled datih kredita i reprogramiranih potraživanja, kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Tekuće dospjeće dugoročnih pozajmica i zajmova (16.2.1)		
Tekuće dospijeće pozajmica po osnovu pretvorbe avansa	15.638.720	13.185.293
Tekuće dospijeće pozajmica po osnovu podsticajnih mjera	6.992.333	2.396.897
Tekuće dospijeće dugoročnih zajmova datih zaposlenim	45.687	81.020
	22.676.740	15.663.210
Ispravka vrijednosti po MSFI 9 (16.2.2)	(1.090.999)	(1.090.999)
Tekuće dospijeće reprogramiranih potraživanja (16.2.3)	1.924.230	3.256.832
Ostalo		
Utruženi kratkoročni plasmani	739.771	809.541
Ispravka vrijednosti kratkoročnih plasmana	(739.771)	(809.541)
	-	-
	23.509.971	17.829.043

16.2.1 Ova stavka se odnosi na tekuće dospjeće dugoročnih pozajmica i zajmova o kojima smo više pisali u **Bilješci 11.2**

16.2.2 Ova stavka se odnosi na ispravku vrijednosti izvršenu na osnovu odredbi MSFI 9 *Finansijski instrumenti*, na dan 31.12.2022. godine, za potraživanja po osnovu: električne energije i ostalih dobara

i usluga, zajmova datih zaposlenima i reprograma (ZD rudnicima i trećim licima). Obzirom da Društvo nema zakonsku obavezu sačinjavanja finansijskih izvještaja na dan 30.06.2023. godine, procjena ispravke vrijednosti po osnovu MSFI 9 nije rađena nakon 31.12.2022. godine.

16.2.3 Ova stavka se odnosi na tekuće dospjeće reprogramiranih potraživanja po osnovu toplotne energije (JP Rad d.o.o. Lukavac) i isporučene tehnološke vode iz hidroakumulacije Sniježnica (RiTE Ugljevik a.d. Ugljevik). Na dan 31.12.2022. godine na ovoj poziciji su bila iskazana i reprogramirana potraživanja po osnovu isporučene električne energije, ali na dan 30.06.2023. nisu izvršena potrebna preknjiženja obzirom da Društvo nije imalo obavezu sastavljanja finansijskih izvještaja.

17. Novac i novčani ekvivalenti

Na osnovu bruto bilansa, sačinili smo detaljniji pregled novca i novčanih ekvivalenata:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Novac na računima kod banaka u KM	38.350.872	104.261.866
Novac na računima kod banaka u EUR	40.617.320	60.198.096
Blagajna	1.186.912	1.445.023
Ostalo	(2.410)	-
	<u>80.152.694</u>	<u>165.904.985</u>

18. Akontacije poreza na dobit

Društvo je u toku perioda I – VI 2023. godine uplatilo šest akontacija za porez na dobit, u ukupnom iznosu 5.673.240 KM. Prilikom sačinjavanja Obrazaca za Komisiju za VP, pozicija akontacije poreza na dobit je, u skladu sa uputstvom za popunjavanje obrazaca, korigovana za 3.213 KM (saldo grupe konta 481 koji je na dan 30.06.2023. godine bio dugovni), te je ista u Obrascima prikazana u ukupnom iznosu od 5.676.453 KM.

Ova pozicija će biti zatvorena prilikom obračuna poreza na dobit na dan 31.12.2023. godine.

19. Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja

Na osnovu bruto bilansa, sačinili smo detaljniji pregled ostale imovine i potraživanja:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Potraživanja za ulazni PDV (privremeno neodbitan) (19.1)	7.156.804	13.902.372
Ukalkulisani prihodi (19.2)	6.647.005	6.647.005
Potraživanja po osnovu subvencija (19.3)	5.609.734	4.404.740
Unaprijed plaćeni troškovi i razgraničenja	1.180.407	91
Potraživanja po osnovu izdvajanja Elektroprijenosa	1.042.627	1.127.150
Potraživanja za date avanse	1.031.433	1.233.474
Potraživanja od institucija	701.297	754.273
Ostala razgraničenja (AVR)	194.887	-
Ostala potraživanja	3.006.554	2.757.575
Ispravka vrijednosti ostalih potraživanja	(526.440)	(453.849)
Sumnjiva i sporna ostala potraživanja	3.985	3.985
Utružena ostala potraživanja	159.784	87.194
	<u>26.208.078</u>	<u>30.464.008</u>

19.1 Potraživanja za ulazni PDV (privremeno neodbitan) se odnose na: PDV kod faktura koje se evidentiraju na razgraničenjima (npr. faktura dostavljena u jednom mjesecu, a odnosi se na isporuku roba, usluga i/ili radova koje su izvršene u prethodnom mjesecu), plaćanja PDV-a po carinskim deklaracijama za uvoz robe, PDV na avansna plaćanja dobavljačima (dok se Društvu ne dostavi avansna faktura) i sl.

19.2 Ukalkulisani prihodi po osnovu nefakturisane el.energije (Cut Off) - Očitavanje brojila kod domaćinstava se vrši kontinuirano tokom cijelog mjeseca, po unaprijed pripremljenim planovima očitavanja (očitački hodovi). Očitavanja su planirana takvom dinamikom da se kupcima struja očitava uvijek isti dan, te je tako i period obračuna uvijek isti. Obzirom na veliki broj kupaca – na dan 31.12.2022. godine bilo je 724.425 kupca (31.12.2021. godine - 716.118 kupaca), ne postoji mogućnost očitavanja brojila za jedan dan uz postojeće ljudske resurse. Shodno tome, u Društvu se vrši procjena prihoda po osnovu isporučene električne energije koji su nastali u decembru, ali za koje se fakture izdaju u januaru naredne godine.

Društvo je na dan 31.12.2022. godine izvršilo procjenu prihoda u ukupnom iznosu od 6.647.005 KM i iste evidentiralo na kontu 28100000 Obračunata potraživanja koja nisu mogla biti fakturisana. Procjena prihoda nije izvršena na dan 30.06.2023. godine obzirom da Društvo nije imalo zakonsku obavezu sastavljanja finansijskih izvještaja.

19.3 Vlada FBiH je 2011. godine donijela Odluku o provedbi mjera za smanjenje troškova električne energije kućanstvima i stimulaciju energetske efikasnosti – u daljem tekstu Odluka o subvencijama (Sl.novine FBiH 44/11, 8/12, 96/12, 100/13, 75/14, 101/15, 52/16, 01/17, 55/17, 99/17, 54/18, 104/18, 55/19, 99/19, 51/20, 96/20, 55/21, 106/21, 61/22) kojom je određeno da se za kupce električne energije iz kategorije domaćinstava, koji ostvaruju pravo na najniži nivo penzije koju je u tekućem mjesecu isplatio Federalni zavod MIO/PIO, primjenjuje oblik smanjenja troškova za električnu energiju na način da se potrošnja ispod prosječne (ispod 256 kWh) subvencionira u skladu sa navedenom Odlukom. Članom 5. Odluke o subvencijama određeno je da će se razlika sredstava po novom obračunu obezbjediti iz ostvarene dobiti Društva i to iz dijela koji pripada Vladi FBiH.

U skladu sa posljednjom Odlukom o izmjeni Odluke o subvencijama (Sl.novine FBiH 61/22), subvencije će se iskazivati na računima koji će se izdavati do 30.06.2023. godine.

20. Kapital

Na osnovu bruto bilansa, sačinili smo detaljniji pregled kapitala, kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Dionički kapital	2.236.964.411	2.236.964.411
Rezerve	589.156.513	589.156.513
Akumulirana dobit ranijih godina*	175.971.431	169.823.815
Neraspoređena dobit tekućeg perioda	-	6.147.616
Neraspoređeni gubitak tekućeg perioda	(24.479.864)	-
	<u>2.977.612.491</u>	<u>3.002.092.355</u>

* Na dan 30.06.2023. godine, akumulirana dobit ranijih godina uključuje i dobit za 2022. godinu u iznosu 6.147.616 KM, koja nije raspoređena odlukom Skupštine Društva. Kako je navedeno u Poglavlju **III.9 Korporativne aktivnosti**, Skupština Društva nije usvojila Odluku o raspodjeli dobiti za 2022. godinu.

Prema posljednjem Izvodu iz sudskog registra koji nam je dostavljen (broj 065-0-RegZ-23-009919 od 19.09.2023. godine) vrijednost upisanog kapitala iznosi 2.236.964.411 KM, što odgovara iznosu evidentiranom u OEI-PD obrascima (Tabela B, na dan 30.06.2023. godine).

21. Finansijske obaveze po amortizovanom trošku

Društvo je u okviru obrazaca koji se dostavljaju Komisiji za VP, prikazalo finansijske obaveze po amortizovanom trošku kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Obaveze po uzetim kreditima – dugoročni dio (21.1)	193.730.808	194.920.156
Obaveze po osnovu najma – dugoročni dio (21.2)	<u>731.475</u>	<u>304.437</u>
	<u>194.462.283</u>	<u>195.224.593</u>

Izvor: OEI-PD obrazac, Tabela B, na dan 30.06.2023. godine

21.1 Obaveze po uzetim kreditima

Na osnovu bruto bilansa, sačinili smo pregled obaveza po uzetim kreditima po dospelju, kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Tekuće dospelje (Bilješka 25.3)	23.440.016	47.488.550
Dugoročni dio	<u>193.730.808</u>	<u>194.920.156</u>
	<u>217.170.824</u>	<u>242.408.706</u>

Na osnovu podataka iz Sektora za upravljanje finansijama, dajemo detaljni prikaz obaveza za dugoročne kredite:

Kreditor i oznaka kredita	Valuta	Kamatna stopa	30.06.2023.		31.12.2022.	
			KM	Valuta	KM	Valuta
Konzorcij banaka: ASA banka, Intesa SanPaolo banka i NLB banka						
Avans za izradnju Bloka VII BAM		2,80%+ 6M EURIBOR	56.511.600	56.511.600	70.639.500	70.639.500
			56.511.600	56.511.600	70.639.500	70.639.500
International Developement Agency						
IDA 3071	SDR	0,75%	8.423.318	3.528.463	9.663.642	3.943.573
IDA 3534	SDR	0,75%	519.061	217.430	577.210	235.549
IDA 41970	SDR	6M EUR Libor + 1%	5.338.213	2.236.137	6.392.873	2.608.825
			14.280.592		16.633.725	
European Investment bank						
EIB 23871*	EUR	3,345% - 4,529%	44.725.288	22.867.674	46.380.911	23.714.181
			44.725.288		46.380.911	

JP ELEKTROPRIVREDA BIH D.D. – SARAJEVO
 INTERNA REVIZIJA POLUGODIŠNJEG OBRAČUNA ZA 2023.

Kreditor i oznaka kredita	Valuta	Kamatna stopa	30.06.2023.		31.12.2022.	
			KM	Valuta	KM	Valuta
Ostali kreditori						
Japan Bank for International Cooperation KfW, BMZ 2012 67 103;	JPY	0,75%	6.995.455	564.191.692	8.097.958	582.391.424
Vjetropark Podveležje	EUR	1,85 % - 4%	88.490.503	45.244.472	94.489.226	48.311.571
KfW SCADA/EMS/OMS	EUR	cca. 4-5%	6.167.386	3.153.333	6.167.386	3.153.333
			101.653.344		108.754.570	
			217.170.824		242.408.706	

* Kredit se sastoji od 7 tranši, od kojih svaka ima različitu kamatnu stopu

Društvo je dana 30.12.2019. godine potpisalo ugovor o kreditu br. 305-JP/19 sa konzorcijem domaćih banaka Sberbank BH, Intesa Sanpaolo banka i NLB banka. Predmet ugovora je komercijalni kredit za finansiranje dijela avansa za projekat izgradnje Bloka 7 u TE Tuzla. Iz navedenog kredita će se finansirati 2/3 avansa, dok će 1/3 biti finansirana iz sredstava Društva. Više detalja o uplati avansa je dato u **Bilješci 10**. U toku 2022. godine, Sberbank BH je prodana i pripojena ASA banci.

Odobreni iznos kredita je 141.279.000 KM i isti je povučen u cjelosti. Kamatna stopa iznosi 6-mjesečni Euribor + 2,80%. Prema otplatnom planu, kredit će se otplaćivati u periodu od 5 godina (kvartalni anuiteti), počevši od 23.09.2020. godine. Posljednja rata treba biti plaćena 23.06.2025. godine.

Instrumenti obezbjeđenja kredita su:

- dvadeset bjanko mjenica te hipoteka na nekretninama,
- poslovno tehnička zgrada na adresi Vilsonovo šetalište 15 (devet ZK uložaka),
- Blok 6 TE Tuzla (pet ZK uložaka).

Prema podacima dostavljenim od strane Jedinice za implementaciju projekata – PIU i Sektora za upravljanje finansijama, Društvo na dan 30.06.2023. godine ima odobrene, a nepovučene sljedeće kredite:

Kreditor i oznaka kredita	Val.	Iznos kredita u valuti	Iznos povučen do 30.06.2023.	Ukupan iznos nepovučenih kredita na dan 30.06.2023.	Krajnji datum do kojeg se sredstva mogu povući
CEXIM BLOK 7 TET	EUR	613.993.000	-	613.993.000	(1)
EIB, 82.304 (BA), Pametna mjerila za distribucije	EUR	15.000.000	-	15.000.000	31.05.2023 (2)
		628.993.000	-	628.993.000	

(1) Prema podacima iz PIU, kako je navedeno u Poglavlju 1.1 Sporazuma o kreditnoj liniji sa CEXIM Bankom, period raspoloživosti kredita je period "od Datuma ispunjavanja preduslova za inicijalnu isplatu do pet (5) godina nakon tog, ili duži Period koji ugovore Strane u Sporazumu". Prema informacijama koje raspolaze Odbor za reviziju, do sačinjavanja ovog izvještaja još nisu ispunjeni preduslovi za inicijalnu isplatu. Sporazum je postao efektivan 05.12.2019. godine, ali uslovi za prvo povlačenje sredstava po kreditnom Sporazumu još uvijek nisu ispunjeni, što znači da Zajmoprimac (Društvo) nije koristio kreditna sredstva Zajmodavca (CEXIM Banka).

(2) Prema podacima iz PIU: Rok raspoloživosti sredstava kredita je 31.05.2023. godine. U toku 2022. godine Nadzorni odbor je donio odluku kojom se mijenja namjena ovog kredita, umjesto pametnih mjerila za distribucije, sredstva će se koristiti u rekonstrukciju i izgradnju elektrodistributivnih objekata u cilju smanjenja gubitaka električne energije. Društvo se 03.05.2023. godine obratilo nadležnim ministrstvima za zahtjevom za produženje roka raspoloživosti sredstava kredita. Prema informacijama kojima raspolazemo, Društvo još uvijek nije odobren zahtjev za produženje roka raspoloživosti sredstava kredita.

Društvo je u vanbilansnoj evidenciji evidentiralo iznose odobrenih, a nepovučenih kredita u ukupnom iznosu od 1.230.203.379 KM (628.993.000 KM).

21.2 Obaveze po najmovima

Na osnovu bruto bilansa, sačinili smo pregled obaveza po najmovima po dospjeću, kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Dugoročne obaveze po najmovima	731.475	304.437
Tekuće dospjeće obaveza za najmove (Bilješka 25.4)	<u>178.283</u>	<u>93.339</u>
	909.758	397.776

Obaveze po najmovima se odnose na 17 ugovora o operativnom najmu za vozila. Od 17 ugovora, 8 ugovora je zaključeno sa Porsche leasing d.o.o. Sarajevo, dok je 9 ugovora zaključeno sa konzorcijem Porsche leasing d.o.o. Sarajevo i Una Auto d.o.o. Bihać.

22. Odgođeni prihod

Na osnovu bruto bilansa, sačinili smo detaljniji pregled odgođenog prihoda, kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Odgođeni prihod za donirana sredstva	59.813.319	61.828.397
Ostali odgođeni prihod	<u>585.350</u>	<u>585.350</u>
	60.398.669	62.413.747

U praksi se dešavaju situacije u kojima treća lica izgrade elektroenergetske objekte (EEO), nakon čega takvi objekti budu donirani Društvu, od strane trećih lica, pri čemu Društvo preuzima obavezu njihovog održavanja. Društvo može preuzeti sredstva po osnovu potpisanih sporazuma o preuzimanju EEO ili sporazuma o zajedničkom ulaganju. U Društvu se, tako preuzeti EEO, knjigovodstveno evidentiraju u okviru nekretnina, postrojenja i opreme i odgođenog prihoda. Prilikom evidentiranja preuzetih EEO, posebno se evidentiraju: građevine, oprema, te materijal.

Prihod u bilansu uspjeha se priznaje ravnomjerno shodno vijeku trajanja preuzetog EEO.

23. Dugoročna rezervisanja

Na osnovu bruto bilansa, sačinili smo detaljniji pregled rezervisanja, kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Rezervisanja za primanja zaposlenih u skladu sa MRS 19 (23.1)	35.944.008	37.082.805
Rezervisanja za demontažu (23.2)	36.396.513	36.396.513
Rezervisanja za sudske sporove (23.3)	<u>36.730.328</u>	<u>37.785.485</u>
	109.070.849	111.264.803

Obzirom da Društvo nema obavezu sastavljanja polugodišnjih finansijskih izvještaja, nije izvršen obračun rezervisanja na dan 30.06.2023. godine. Društvo ukalkuliše troškove rezervisanja preko obračunatih troškova (**veza Bilješka 28.1**) i isti će na dan 31.12.2023. godine biti stornirani prilikom obračuna stvarnih rezervisanja. Smanjenje rezervisanja u periodu I – VI 2023. godine se odnosi na isplate i otpuštanje rezervisanja kroz prihode.

23.1 Primanja zaposlenih u skladu sa MRS 19

Društvo je na osnovu *Obračuna rezervacija za dugoročne obaveze za JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo*, sačinjenog od strane ovlaštenog aktuara, sa 31.12.2022. godine izvršilo rezervisanja za primanja zaposlenih u ukupnom iznosu od 37.082.805 KM. Aktuar je prilikom obračuna koristio diskontnu stopu od 3,5% (obračun 2021. godine: 2,5%).

23.2 Demontaža objekata

U skladu sa odredbama MRS 16 *Nekretnine, postrojenja i oprema*, jedan od elemenata nabavne vrijednosti nekretnina, postrojenja i oprema je i procijenjeni trošak za demontažu i uklanjanje sredstva i uređenje lokacije.

Društvo je u toku 2010. godine prvi put procijenilo troškove demontaže termoenergetskih postrojenja u TE Tuzla i TE Kakanj. U toku 2022. godine, Društvo je ažuriralo obračun u skladu sa izmjenama naknada koje se plaćaju na ime demontaže objekata te izmjenama kamatnih stopa. Za termoblokove je produžen vijek trajanja u odnosu na prvobitnu procjenu, a za zajednička postrojenja je vijek trajanja smanjen. Za izračun sadašnje vrijednosti obaveze korištena je diskonta stopa od 5% (8% u prethodnom obračunu).

Obzirom da Društvo nema obavezu sastavljanja polugodišnjih finansijskih izvještaja, nije izvršen obračun rezervisanja za demontažu na dan 30.06.2023. godine. U periodu I – VI 2023. godine, Društvo je preko obračunatih troškova (**Bilješka 28.1**) ukalkulisalo 678.000 KM u vezi troškova demontaže.

23.3 Sudski sporovi

U skladu sa MRS 37 *Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina* te *Odlukom o primjeni MRS 37* procjena rezervisanja za sudske sporove se vrši na kraju svakog izvještajnog perioda.

Uprava Društva je dana 07.02.2023. godine na 238. sjednici usvojila Informaciju za rezervisanje po sudskim sporovima, broj 06-3876-1/23 od 03.02.2023. godine, u kojoj je navedeno da je potrebno izvršiti rezervisanje sredstava u iznosu od 27.372.244 KM. U informaciji je također navedeno da je protiv Društva pokrenuto ukupno 385 sporova u ukupnom iznosu od 205.855.908 KM.

Društvo je u periodu I – VI 2023. godine ukalkulisalo 3.660.000 KM po osnovu sudskih sporova. Smanjenje rezervisanja u periodu I – VI 2023. godine se odnosi na isplate. U **Bilješci 4.1** su prikazani neto troškovi rezervisanja za period I – VI 2023. godine.

Jedan od najvećih sporova koji je pokrenut protiv Društva odnosi se na arbitražni spor tužitelja Konzorcij Strabag AG Austrija i Končar d.d. Zagreb. Vrijednost arbitražnog spora je 20.076.946 EUR odnosno 39.267.093 KM. Društvo je u vezi ovog spora u ranijem periodu naplatilo avansnu garanciju u iznosu od 5.740.229 EUR odnosno 11.226.911 KM (**Bilješka 26.**). Odluka arbitražnog vijeća je donesena krajem decembra 2021. godine i ista je donesena u korist tužitelja. U toku 2022. godine, Društvo je po osnovu ovog spora rezervisalo 24.527.381 KM na teret rashoda, što predstavlja 90% ukupnih rashoda po osnovu rezervisanja evidentiranih u toku 2022. godine.

Društvo je angažovalo pravne eksperte radi pribavljanja nezavisnih stručnih mišljenja. Jedinstven stav je da se radi o odluci koja ostavlja mogućnost da se provede postupak poništenja pred sudom u Belgiji kao i postupak odbijanja priznanja presude pred sudom u Sarajevu, za šta postoji argumentacija. Odlučeno je da se hitno podnesu podnesci kojim bi se u datim okolnostima tražilo poništenje Arbitražne odluke (što je predmet pred sudom u Briselu) kao i zahtjev za nepriznanje Arbitražne odluke u BiH (što je predmet postupka pred sudom u Sarajevu).

Shodno tome:

- Advokatsko društvo *Monard Law* iz Brisela je u ostavljenom roku za poništenje Arbitražne odluke (31.03.2022. godine) podnijelo podnesak kojim se zahtijeva poništenje Arbitražne odluke, te je prva statusna javna rasprava pred sudom u Briselu održana 13.05.2022. godine. Na navedenoj javnoj raspravi je definisan raspored aktivnosti, te je definisano da će ročište biti održano 08.09.2023. nakon čega bi uslijedilo donošenje sudske odluke.
- Advokatsko društvo *Martinović&Partneri d.o.o.* je dana 12.04.2022. godine Kantonalnom sudu u Sarajevu podnijelo podnesak kojim se zahtijeva da sud ne prizna predmetnu Arbitražnu odluku, te je u međuvremenu 10.01.2023. godine Kantonalni sud u Sarajevu donio Rješenje kojim je odbacio zahtjev JP EP BiH za nepriznanje arbitražne odluke, u kojem je konstatovano da JP EP BiH ne može tražiti nepriznanje arbitražne odluke, već da će svoju agumentaciju za nepriznanje moći iznijeti tek nakon što Strabag/Končar zatraži priznanje arbitražne odluke i pokrene takav postupak priznanja. Sud je konstatovao da će JP EP BiH svu korištenu agumentaciju moći koristiti u tom postupku.

Prema informacijama koje smo dobili iz Sektora za pravne poslove, dana 08.09.2023. godine održano je ročište u Briselu. Dana 13.10.2023.godine advokatski tim iz Brisela informisao je Društvo da je donesena Odluka o odbijanju zahtjeva Dr uštva za poništenje arbitražne odluke kao neosnovanog. Dana 27.10.2023. godine advokatski tim je također dostavio informaciju da Društvo ima određene mogućnosti za korištenje pravnog lijeka protiv donesene odluke.

S tim u vezi, nakon dodatnih konsultacija sa advokatima, te detaljnijeg sagledavanja sudske odluke, biće potrebno odlučiti o daljim koracima u ovom predmetu. Prema propisima u Belgiji, prije pokretanja žalbenog postupka, potrebno je pribaviti i mišljenje specijalizovanih advokata tzv „kasacionih advokata“ koji preliminarno analiziraju dopuštenost žalbe. S tim u vezi, putem advokatskog tima iz Brisela su pokrenute aktivnosti na pribavljanu takvog mišljenja. U zavisnosti od navedenog procijenit će se opravdanost za poduzimanje daljih aktivnosti, odnosno podnošenja Žalbe. Rok za podnošenje žalbe je 90 dana, i isti još uvijek nije počeo teći, jer je neophodno da Društvo putem suda dobije pisani otppravak sudske odluke.

Uvažavajući činjenicu da je donesena odluka pred sudom u Briselu, u narednom periodu se može očekivati da će JV Strabag/Končar pokrenuti postupak za priznanje i izvršenje arbitražne odluke u BiH te će Društvo u tom postupku moći iznijeti argumentaciju radi koje arbitražna odluka ne treba biti priznata od strane BiH.

24. Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja

Ostale dugoročne obaveze u iznosu od 32.969 KM se odnose na obaveze koje podružnice Društva imaju prema Direkciji, a po osnovu stambenih kredita o kojima smo više pisali u **Bilješci 11.2.3**. Kratkoročni dio ovih obaveza je prikazan u okviru **Bilješke 25.3**.

25. Finansijske obaveze po amortizovanom trošku

Društvo je u okviru obrazaca koji se dostavljaju Komisiji za VP, prikazalo finansijske obaveze po amortizovanom trošku kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Obaveze prema dobavljačima (25.1)	53.765.372	50.562.811
Ugovorne obaveze (25.2)	31.168.706	26.213.000
Obaveze po uzetim kreditima (25.3)	23.456.190	47.517.642
Obaveze po osnovu najmova (25.4)	178.283	93.339
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	2.936	3.243
	108.571.487	124.390.035

Izvor: OEI-PD obrazac, Tabela B, na dan 30.06.2023. godine

25.1 Obaveze prema dobavljačima

Na osnovu bruto bilansa, sačinili smo detaljniji pregled obaveza prema dobavljačima, kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	36.099.562	41.532.845
Obaveze prema dobavljačima - povezana društva	11.624.494	4.460.820
Obaveze za nefakturisanu robu i usluge	3.358.690	642.874
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	2.682.626	3.926.272
	53.765.372	50.562.811

Obaveze prema dobavljačima - povezana društva

Iskazani saldo na dan 30.06.2023. godine u iznosu od 11.624.494 KM se odnosi na obaveze prema sljedećim povezanim licima:

	30.06.2023.	31.12.2022.
RU Kreka	4.889.956	158.617
RMU Kakanj	3.716.828	1.328.889
RMU Đurđevik	1.341.561	497.574
RMU Breza	824.533	1.035.433
RMU Abid Lolić	710.319	83.768
RU Gračanica	313.710	444.648
RMU Zenica	(230.844)	8.174
Rudnici	11.566.063	3.557.103
Eldis Tehika	22.676	463.361
TTU energetik	20.545	106.896
GEOLP	15.210	-
Iskraemeco	-	333.460
Ostali	58.431	903.717
	11.624.494	4.460.820

Obaveze prema RMU Zenica su na dan 30.06.2023. godine iskazane u dugovnom saldu. Prema obrazloženju iz TE Kakanj, razlog za ovo je činjenica da je iznos fakture za isporučeni ugalj za juni 2023. godine manji od iznosa knjižnog odobrenja kojim se zatvara dugoročna pozajmica po osnovu pretvorbe avansa – PDV. Uvidom u analitičke evidencije, uočili smo da već idući mjesec (na 31.07.2023. godine), iznos obaveza prema RMU Zenica nema dugovan saldo.

25.2 Ugovorne obaveze

Ugovorne obaveze se odnose na avansne uplate kupaca (fizičkih i pravnih lica) za priključke za električnu energiju.

25.3 Obaveze po uzetim kreditima

Na osnovu bruto bilansa, sačinili smo detaljniji pregled obaveza po uzetim kreditima, kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Tekuće dospijeće obaveza po kreditima (Bilješka 21.1)	23.440.016	47.488.550
Tekuće dospijeće obaveza podružnica prema Direkciji	16.174	29.092
	<u>23.456.190</u>	<u>47.517.642</u>

Tekuće dospijeće obaveza po kreditima se odnosi na tekuće dospijeće dugoročnih obaveza za kredite o kojima smo više pisali u **Bilješci 21.1**.

Tekuće dospijeće obaveza podružnica prema Direkciji se odnosi obaveze podružnica prema Direkciji, po stambenim kreditima o kojima smo više pisali u **Bilješci 11.2.3**.

25.4 Obaveze po osnovu najmova

Ove obaveze predstavljaju tekuće dospijeće dugoročnih obaveza za najmove, o kojima smo više pisali u **Bilješci 21.2**.

26. Odgođeni prihod

Na osnovu bruto bilansa, sačinili smo detaljniji pregled odgođenog prihoda, kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Odloženi prihodi budućeg perioda	13.677.677	13.677.677
Obračunati troškovi poslovanja	549.225	57.748.882
	<u>14.226.902</u>	<u>71.426.559</u>

Odloženi prihodi budućeg perioda se najvećim dijelom (82%) odnose na naplaćenu avansnu garanciju u iznosu od 5.740.229 EUR (11.226.911 KM). Naplata garancije je izvršena nakon okončanja sudskog spora koji je Društvo pokrenulo protiv Konzorcija Strabag AG i Končar d.d., a u vezi sa nerealizacijom ugovora za izgradnju HE Vranduk. Ostatak salda se odnosi na naplatu od društva Junuzović Kopex d.o.o. Lukavac, po presudi Općinskog suda u Tuzli.

Obračunati troškovi poslovanja odnose se na razne troškove poslovanja (npr. naknade Nezavisnom operator sistemu, troškovi nabavke električne energije, troškovi mrežarine) koji su nastali u periodu izvještavanja, a za koje Društvo nije primilo fakturu dobavljača do datuma izvještavanja, kao i zalihe materijala te oprema koja je isporučena Društvu do datuma izvještavanja (i za koju je evidentiran ulaz u skladište), a faktura je zaprimljena nakon toga. Obzirom da Društvo nema zakonsku obavezu sačinjavanja finansijskih izvještaja na dan 30.06.2023. godine, nisu izvršena ukalkulisavanja na navedeni datum.

27. Obaveze za porez na dobit

Obzirom da Društvo nema zakonsku obavezu sačinjavanja finansijskih izvještaja na dan 30.06.2023. godine, nije izvršen obračun poreza na dobit.

28. Ostale obaveze, uključujući razgraničenja

Na osnovu bruto bilansa, sačinili smo detaljniji pregled ostalih obaveza i razgraničenja, kako slijedi:

	30.06.2023.	31.12.2022.
Ostali obračunati troškovi (28.1)	43.358.008	17.772.795
Obaveze prema zaposlenim	8.305.401	10.319
Obaveze za obnovljive izvore energije	7.837.911	7.163.884
Obaveze za poreze i doprinose	5.649.848	869
Obaveze za obustave na platu zaposlenim	1.629.690	-
Obaveze za hidroakumulaciju	1.225.503	1.753.066
Obaveze za dividendu	751.785	835.711
Obaveze za PDV	446.633	3.060.327
Obaveze za naknade (vodoprivredne, šume, zagađenje)	244.596	360.971
Obaveze prema vanjskim članovima (NO, Odbor za reviziju)	19.396	440
Ukalkulisane kamate	108	879.214
Ostale obaveze	371.166	15.973
	69.840.045	31.853.569

28.1 Ostali obračunati troškovi

	30.06.2023.	31.12.2022.
Ukalkulisani troškovi (mjesečno)		
Ukalkulisani troškovi za juni 2023.	17.968.200	-
Rezervisanja za sudske sporove	3.660.000	-
Amortizacija za HEN	1.607.541	-
Rashod stalnih sredstava po elaboratu o popisu	990.000	-
Rezervisanja za otpremnine zaposlenih (kamata)	822.000	-
Rezervisanja za otpremnine zaposlenih (tekući rad)	438.000	-
Rezervisanja za demontažu	678.000	-
	26.163.741	-
Rezervisanja za neiskorišteni godišnji odmor	6.171.071	6.171.071
Ukalkulisane licence	4.896.598	4.896.598
Naknade za zagađenje zraka	4.054.578	4.159.936
Tužba Iskraemeco	800.000	800.000
Poribljavanje	662.571	1.434.182
Arbitraža	105.801	105.801
Koncesije za VE Podveležje	199.869	-
Ostalo	303.779	205.207
	43.358.008	17.772.795

Izvor: Tabela pripremljena od strane Društva, analitička kartica konta 49080000 Obračunati ostali troškovi poslovanja na dan 30.06.2023. godine

Društvo svaki mjesec vrši ukalkulisavanja troškova po osnovu rezervisanja za otpremine zaposlenih (aktuarski obračun), rezervisanja po sudskim sporovima, rezervisanja za demontažu, očekivanih rashoda po osnovu rashodovanih stalnih sredstava prilikom popisa te dodatnu amortizaciju za podružnicu Hidroelektrane na Neretvi. Na kraju poslovne godine, ukalkulisani troškovi se storniraju, i knjiže se stvarna rezervisanja po obračunima, stvarna amortizacija te stvarni rezultati popisa.

Pored ovoga, Društvo na mjesečnoj osnovi ukalkuliše troškove poslovanja za koje faktura nije dobijena do kraja mjeseca. Ti ukalkulisani troškovi se idućeg mjeseca storniraju po primitku faktura od dobavljača.

Na većini pozicija unutar ostalih obračunatih troškova, nije bilo promjena u periodu I – VI 2023. godine. Obzirom da Društvo nije imalo zakonsku obavezu sastavljanja polugodišnjih finansijskih izvještaja, nije vršena ponovna procjena obračunatih troškova na dan 30.06.2023. godine.

VI ZAKLJUČAK

U skladu sa članom 273. Zakona o privrednim društvima, te Kodeksom korporativnog upravljanja Odbor za reviziju je dužan izvršiti reviziju godišnjeg obračuna. Postupajući po navedenom Odbor za reviziju je izvršio internu reviziju polugodišnjeg obračuna za 2023. godinu u JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo, sa ciljem da se provjeri da li podaci u obrascima koji se dostavljaju Komisiji za VP na dan 30.06.2023. godine pružaju pouzdane i vjerodostojne informacije o rezultatima finansijskih operacija i finansijskim pozicijama na dan 30.06.2023. godine, da li su isti sačinjeni u skladu sa Pravilnikom o objavljivanju informacija i izvještavanju na tržištu vrijednosnih papira, te daju preporuke za unapređenje u cilju otklanjanje eventualno uočenih nedostataka i slabosti.

Kao što je navedeno u Uvodu, Odbor za reviziju je obavio internu reviziju polugodišnjeg obračuna za 2023. godinu u JP EP BiH na osnovu Izvještaja o internoj reviziji, sačinjenog od strane Odjela za internu reviziju. Prije sačinjavanja konačnog Izvještaja Odjela za internu reviziju o internoj reviziji polugodišnjeg obračuna za 2023. godinu, Nacrt Izvještaja Odjela za internu reviziju o internoj reviziji polugodišnjeg obračuna za 2023. godinu (u nastavku "Nacrt izvještaja Odjela") je dostavljen Generalnom direktoru na komentar, koji je nalogom odredio da v.d. izvršne direktorice za ekonomske poslove koordinira aktivnostima vezane za dostavljanje komentara na Nacrt Izvještaja Odjela. U dostavljenim komentarima na Nacrt Izvještaja Odjela nije bilo primjedbi koje bi rezultirale značajnijim izmjenama u konačnom Izvještaju u odnosu na Nacrt Izvještaja Odjela. Prema našem razumijevanju, a na osnovu dostavljenih komentara na nacrt Izvještaja Odjela, postignuto je potpuno razumijevanje nalaza i datih preporuka.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, ne postoji obaveza sačinjavanja finansijskih izvještaja po polugodišnjem obračunu i predaje istih ovlaštenoj instituciji FIA. U skladu sa članom 37, tačka (6) navedenog Zakona Društvo ima obavezu izvještavati Komisiju za vrijednosne papire po polugodišnjem obračunu.

Izvještavanje Komisije za VP, po polugodišnjem obračunu, je regulisano zakonskim i podzakonskim propisima. *Pravilnikom o objavljivanju informacija i izvještavanja na tržištu vrijednosnih papira* definisano je, između ostalog, da se polugodišnji izvještaji o poslovanju dostavljaju Komisiji za VP na obrascima OEI-PD u Excel formatu, koje Komisija za VP objavljuje na svojoj web stranici.

Na osnovu revizijom utvrđenih činjenica, konstatujemo da je Društvo sa 30.06.2023. godine popunilo sve obrasce OEI-PD na osnovu podataka iz Glavne knjige i iste blagovremeno dostavilo Komisiji za vrijednosne papire, čime je **Društvo ispunilo obaveze** iz Zakona o RIR, Zakona o tržištu vrijednosnih papira, te Pravilnika o objavljivanju informacija i izvještavanja na tržištu vrijednosnih papira.

U dijelu koji je bio predmet revizije uvjerali smo se da su poslovne transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima te da postoji adekvatna računovodstvena dokumentacija.

Društvo je tokom 2023. godine poduzelo aktivnosti na nabavci usluga angažovanja nezavisnog procjenitelja za procjenu vrijednosti ulaganja u rudnike (pokrenulo postupak nabavke u augustu 2023. godine), obzirom da je to bila jedna od kvalifikacija za mišljenje s rezervom Ureda za reviziju institucija u FBiH u Izvještaju o reviziji za 2022. godinu. Prema informacijama kojima raspolažemo, do sačinjavanja ovog Izvještaja nije okončan postupak nabavke neovisnog procjenitelja (zbog žalbe jednog od ponuđača, predmet se nalazi kod Ureda za razmatranje žalbi).

Obzirom da je Društvo u finansijskim izvještajima za 2022. godinu, na osnovu interne procjene izvršilo umanjene vrijednosti ulaganja u rudnike u iznosu od 55.158.582 KM, svakako da je **potrebno nastaviti sa aktivnostima na angažmanu neovisnog procjenitelja koji bi izvršio procjenu vrijednosti ulaganja u ZD rudnike uglja na aktuelni referentni datum. Na osnovu izvršene procjene potrebno je izvršiti (eventualno) usklađivanje u poslovnim knjigama.**

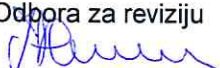
Ovom revizijom su identifikovane određene slabosti u pojedinim segmentima kao što su: IPO (u Društvu postoje nekretnine, uglavnom izgrađene u ranijim periodima, za koje nisu riješeni IPO), neusaglašenost podataka o elektrodistributivnim objektima između Knjige stalnih sredstava i Aplikacije DEEO, te nepostojanje odgovarajućih evidencija iz kojih bi se na sveobuhvatan način mogli dobiti kompletni podaci o svim nekretninama Društva (postojeće baze podataka nisu dorađene niti uvezane). Za otklanjanje navedenih slabosti smo dali preporuke.

U ovom Izvještaju smo dali i 3 preporuke kroz skretanje pažnje. **Postupanje po istim će biti predmetom revizorske pažnje u narednom periodu.**

Na osnovu obavljene revizije uvjerali smo se da OEI-PD obrasci, dostavljeni Komisiji za VP, pružaju kompletne, pouzdane i vjerodostojne informacije o rezultatima finansijskih operacija i o finansijskim pozicijama na dan 30.06.2023. godine, uz napomenu da ovom revizijom nismo mogli potvrditi da je izvršeno umanjene vrijednosti ulaganja u rudnike u iznosu od 55.158.582 KM dostatno, jer nije izvršena procjena vrijednosti od strane ovlaštenog procjenitelja (za koji je treći postupak nabavke u toku).

Imajući u vidu navedeno, naše mišljenje o sistemu internih kontrola je zadovoljavajuće (uz manje značajne nedostatke).

Sarajevo, 18.12.2023. godine

Predsjednica
Odbora za reviziju

Almira Zulić